

HEVES MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA (2014-2020)

*Heves Megyei Önkormányzati Hivatal
Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft*

2020. november

A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) dokumentumot jóváhagyta a Heves Megyei Közgyűlés elnökének 54/2020. (XI.30.) veszélyhelyzeti határozatával

A PROGRAM KIDOLGOZÁSÁBAN RÉSZT VETTEK

Heves Megyei Önkormányzat részéről

dr. Juhász Attila Simon
elnök, Heves Megyei Közgyűlés

Szabó Róbert
Alelnök, Heves Megyei Közgyűlés

Dr. Barta Viktor
megyei főjegyző

Csík Balázs
elnök, Heves Megyei Közgyűlés Megyei Fejlesztési és Nemzetközi Ügyek Bizottsága

Nagy Csaba
elnök, Heves Megyei Közgyűlés Vidékfejlesztési és Határon Túli Ügyek Bizottsága

A Heves Megyei Önkormányzati Hivatal Területfejlesztési és Területrendezési Osztálya részéről

Domján Róbert, osztályvezető

Gál Máté

Mann Roland

Macz Orsolya

Szabó László

A Heves Megyei Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft részéről

Göndör J. Tibor, ügyvezető

Hekeliné Blahó Katalin

Telek Orsolya

Török Lilla Gabriella

Tartalom

1.	Az Integrált Területi Program alapadatai.....	4
2.	Bevezetés	4
2.1.	A megyei tervezés jogszabályi alapjai	4
2.2.	A megyei tervezési folyamat logikája.....	5
2.3.	A megyei területi tervezés partnerségi folyamata.....	5
2.4.	A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) küldetése és felépítése	7
3.	Heves megye társadalmi-gazdasági helyzetének rövid áttekintése	8
4.	Heves megye által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritériumok.....	20
5.	Az ITP célkitűzései és integráltsága.....	25
5.1.	Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) célkitűzései	25
5.2.	Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódásai egyéb tervdokumentumokhoz	26
5.2.1.	Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Program és a Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódásai	26
5.2.2.	A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) és a Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója (2014-2020) kapcsolódásai	28
5.2.3.	A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) és Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) közötti kapcsolódás bemutatása	29
5.2.4.	Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódása Eger Megyei Jogú Város és a szomszédos megyék Integrált Területi Programjaihoz.....	35
5.2.5.	Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódása egyéb, országos és megyei programokhoz.....	35
6.	Az ITP forrásallokációja	36
6.1.	Az egyes intézkedésként alkalmazandó forrás-felhasználási módok bemutatása.....	38
7.	Az ITP indikátorvállalásai	42
8.	Az ITP ütemezése.....	43

1. Az Integrált Területi Program alapadatai

Az Integrált Területi Program megnevezése:

Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020)

Az Integrált Területi Programot végrehajtó területi szereplő megnevezése:

Heves Megyei Önkormányzat

Az Integrált Területi Program 2014-2020 időszakra jutó forráskerete:

41,69 milliárd Forint

Az Integrált Területi Program 2014-2020 területi hatálya:

Heves megye teljes területe, kivéve Eger Megyei Jogú Város

2. Bevezetés

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (továbbiakban: Tftv.) 2011. decemberi módosításával és annak 2012. január 1-ei hatályba lépésével a területfejlesztési feladatok területi szinten a regionális fejlesztési tanácsok megszüntetésével a megyei önkormányzatok hatáskörébe kerültek. A Tftv.-ben foglalt közfeladatok ellátása során a megyei önkormányzat összehangolja a kormányzat, az önkormányzat és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit, amelynek keretében a tervezés és a végrehajtás során gondoskodik a partnerség elvének érvényesítéséről.

A 2014-2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerep jut a megfelelő módon előkészített és megalapozott területi terveknek. A területi tervek hozzájárulnak a 2014-2020-as uniós költségvetési időszakban a Közösségi Stratégiai Keret alá tartozó európai strukturális és beruházási alapokból (továbbiakban: ESB alapok) finanszírozandó operatív programok tervezéséhez annak érdekében, hogy az uniós finanszírozású területi és ágazati operatív programokban megjelenhessenek a területi fejlesztési igények.

2.1. A megyei tervezés jogszabályi alapjai

A megyei önkormányzatok tervezési feladatait a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rögzíti, továbbá a következő kormányhatározatok jelölték ki:

- a 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésével és intézményrendszerének kialakításával összefüggő aktuális feladatokról szóló 1600/2012. (XII. 17.) Korm. határozat,
- a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III. 8.) számú határozat,
- a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználására irányuló programozási dokumentumok tervezésével kapcsolatos aktuális feladatokról szóló 1322/2013.(VI.12.) Korm. határozat,
- a 2014–2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, valamint az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatai és a megyei jogú városok önkormányzatai tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról szóló 1702/2014 (XII.3.) Korm. határozat

A területfejlesztési törvény szerint a **megyék területfejlesztési koncepciót és programot készítenek**, valamint közreműködnek a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések tervezésében, a fejlesztések területi integrációjának szintje pedig a megyék és a megyei jogú városok.

A 2014-2020-as tervezés tekintetében a fenti felhatalmazások alapján a megyei önkormányzatok a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez készítik **megyei Integrált Területi Programokat** a TOP tartalmi és forrás keretei között. Az ITP megalkotásának menetét, tartalmát, illetve végrehajtásának feltételeit a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló *272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet* határozza meg.

Az **Integrált Területi Program** a kormányzat által meghatározott TOP forráskerethez igazodó és abból finanszírozott, területi és tematikus integráltságot prioritásként kezelő, a közösségi tervezés eszközével kialakított, és a horizontális tervezési elveket figyelembe vevő fejlesztési intézkedések összessége, ami racionális forrásfelhasználást és multiplikátorhatások érvényesülését teszi lehetővé a megyék és a megyei jogú városok gazdaságfejlesztési, valamint településfejlesztési tevékenységében a 2014-2020-as időszakban.

2.2. A megyei tervezési folyamat logikája

A jogszabályi keretek illetve a Nemzetgazdasági Minisztérium szakmai támogatása alapján a megyei tervezési folyamat az alábbi **7 fő feladatkörből áll**:

1. Megyei szintű helyzetfeltáró dokumentumok elkészítése *2012. november 30.*
2. Megyei területfejlesztési koncepció elfogadása *6/2014 (II.14.) KGy határozattal*
3. megyei szintű fejlesztési igényfelmérés, projektgyűjtés *2013. október*
4. Megyei területfejlesztési program elfogadása *150/2014 (IX.26.) KGy határozattal*
5. A 2014-2020 közötti uniós programozási időszak tervezését segítő megyei integrált területi program 1.0 indikatív elfogadása *151/2014 (IX.26.) KGy határozattal*
6. Partnerség biztosítása *folyamatos*
7. Területi koordináció ellátása *folyamatos*

2.3. A megyei területi tervezés partnerségi folyamata

A megyei területfejlesztési dokumentumok kidolgozása során végrehajtott társadalmassági és partnerségi folyamat legfontosabb lépései a következők:

- 2012 első féléve a Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció kidolgozásának előkészítése, a fejlesztési törekvések feltérképezésének megkezdése
- 2012. szeptember 28. a Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció partnerségi tervének közgyűlési elfogadása
- 2012. november 30. a Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció helyzetértékelő munkarészének közgyűlési elfogadása, a koncepció javaslattevő munkarész kidolgozásának megkezdése
- 2013. március 19. a Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció javaslattevő munkarészéhez kapcsolódó Területfejlesztési Egyeztetési Fórum ülése
- 2013. március 25-29. a Heves Megyei Területfejlesztési Koncepció javaslattevő munkarészéhez kapcsolódó Tervezés Hete elnevezésű területfejlesztési fórumsorozat megrendezése

- 2013. április 10. a Heves Megyei Területfejlesztési Konceptió javaslattevő munkarészéhez kapcsolódó Területfejlesztési Konferencia megrendezése
- 2013. április 16. a Heves Megyei Területfejlesztési Konceptió egyeztetési anyagához kapcsolódó Területfejlesztési Egyeztetési Fórum ülése
- 2013. április 26. a közgyűlés döntése a Heves Megyei Területfejlesztési Konceptió egyeztetési anyagának 45 napos véleményezési eljárásra bocsátására.
- 2013. szeptember 27. a Heves Megyei Területfejlesztési Program partnerségi tervének közgyűlési elfogadása.
- 2013. október a Heves Megyei Területfejlesztési Program készítéséhez szükséges projektgyűjtés megkezdése.
- 2013. november 29. a közgyűlés döntése a Heves Megyei Területfejlesztési Program társadalmasításra bocsátására.
- 2013. december 05. a Heves Megyei Területfejlesztési Program egyeztetési anyagának 45 napos véleményezési eljárásra bocsátása.
- 2013. december 09-12. a Heves Megyei Területfejlesztési Programhoz kapcsolódó Tervezés Hete elnevezésű területfejlesztési fórunsorozat megrendezése.
- 2014. február 14. a Heves Megyei Területfejlesztési Konceptió 2014-2020 dokumentumának közgyűlési elfogadása.
- 2014. június 16-20. a Heves Megyei Területfejlesztési Programhoz és Heves Megyei Integrált Területi Programhoz kapcsolódó második Tervezés Hete rendezvénysorozat megrendezése.
- 2015. január 26-30. Heves Megyei Integrált Területi Program tervezéséhez kapcsolódó HEVES MEGYEI FEJLESZTÉSI TERVEK ÉS PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK (2014-2020) fórunsorozat megrendezése, melynek állomásai a következők voltak:
 - 01.26. Eger
 - 01.28. Gyöngyös
 - 01.29. Füzesabony, Heves
 - 01.30. Hatvan
- 2015. február 3. Megyei Fejlesztések és Nemzetközi Ügyek Bizottsága ülése
- 2015. február 4. egyeztetés az Irányító Hatósággal az ITP tartalmáról és tervezésének ütemezéséről
- 2015. február 9. megyei tervezők egyeztetése Karcagon
- 2015. február-március a Heves Megyei Integrált Területi Program tervezéséhez kapcsolódó megyei tervezési konzultációs sorozat megrendezése, melynek helyszínei a következők voltak:
 - 02.06. Pétervására
 - 02.12. Bélápátfalva
 - 02.13. Gyöngyös
 - 03.10. Heves
 - 03.12. Hatvan
- 2015. február 19. az Országos Foglalkoztatási Alap szervezésében workshop a foglalkoztatási paktum témájában
- 2015. február 19. megyei tervezők egyeztetése Debrecenben
- 2015. április 2. egyeztetés az Irányító Hatósággal az ITP tartalmi kérdéseiben illetve az elfogadás ütemezéséről
- 2015. április 10. Heves Megyei Integrált Területi Program egyeztetési változatának megküldése az Irányító Hatóságnak
- 2015. április 20. egyeztetés a Heves Megyei Integrált Területi Program tervezésével kapcsolatban Rákossy Balázs államtitkárrel és Oláh Gábor helyettes-államtitkárrel
- 2015. április 21. szakmai konzultáció az Irányító Hatósággal

2.4. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) küldetése és felépítése

A TOP küldetése, hogy valamennyi megye, térség és település, így a jelenleg hátrányos helyzetű, leszakadó tendenciákat mutató térségek és települések esetében is megtalálja és erősítse azokat a fejlődési elemeket, amelyekkel **potenciáljuk, erőforrásaik kibontakoztathatók és aktivizálhatók**. A TOP **elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés**, ezáltal a foglalkoztatás növelése.

A TOP biztosítja a fő kereteket a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Magyarországon több tényező is indokolja a területileg decentralizált fejlesztéseket:

- Az országon belül jelentős eltérések figyelhetők meg a társadalmi, gazdasági és környezeti adottságok terén, valamint a társadalom és a gazdaság fejlettségében. Ezért az egyes térségekben eltérő, a sajátos térségi adottságokra szabott beavatkozásokra van szükség. Különösen nagyok a különbségek az alacsonyabb (megyei és járási) területi szinteken.
- A magyar közigazgatás elmúlt években lezajlott reformja (a helyi önkormányzatok, a járások, a megyék és a központi állam közötti feladat- és forrásmegosztás újraszabályozásával) éppen a területi egyenlőtlenségek jellegének megváltozásához igazodott. Így létrejöttek azok a keretek is, amelyek a helyi és térségi fejlesztéspolitikát meghatározzák. Ebből a szempontból a legfontosabb változás, hogy a megyék erős tervezési és területfejlesztési feladatköröket kaptak.
- A 2007-2013-as programozási időszak regionális operatív programjainak (ROP) tapasztalatai alapján 2014-2020 között is indokolt területi operatív programokon keresztül támogatni a decentralizáltan kezelendő fejlesztési tématerületek egy részét. A ROP-ok ugyanis a 2007-2013-as ciklus legjobban teljesítő programjai közé tartoznak a forráslekötés tekintetében. Mindez azt mutatja, hogy a helyi és területi szinteken vannak átgondolt és jól előkészített fejlesztési elképzelések. A területi szereplők pályázatos úton megszerezhető, előre nem kiszámítható forrásaival szemben a jövőben a szereplők által felelősen tervezhető és végrehajtható forrásallokációs megoldásokat indokolt előnyben részesíteni.

A TOP a Kormány kiemelt gazdaságfejlesztési, növekedési és foglalkoztatási céljaira tekintettel, valamint az Európa 2020 stratégiához való illeszkedés, az ágazati fejlesztésekkel való lehatárolás és szinergia biztosítása érdekében, az Európai Bizottsági 11 tematikus célhoz való kapcsolódás, a költségvetési és tematikus determinációkhoz való igazodás alapján, a Partnerségi Megállapodásban foglaltakkal összhangban az alábbi **kiemelt fejlesztési célokat** határozta meg:

1. **Gazdaságélénkítéshez és foglalkoztatási szint növeléséhez szükséges helyi feltételek biztosítása**
2. **Vállalkozásbarát város/településfejlesztés; az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges feltételek biztosítása**

A korábbi fejlesztéspolitikai tapasztalatok szerint szükség van egy olyan területi beavatkozási logikára, amely lehetővé teszi, hogy a különféle területi szintekhez a térségi sajátosságoknak megfelelő, eltérő beavatkozási irányokat rendeljünk. A TOP képviseli ezt a törekvést: képes hatékonyan reagálni az eltérő területi igényekre, és valóban a **térségi igényekre szabott beavatkozásokat valósít meg** (összhangban az Európai Unió Területi Agendája 2020 dokumentumban megfogalmazott hely-alapú megközelítés és szubszidiaritás elvével).

A TOP által biztosított forrásokra két területi szinten lehet tervezni: megyei és megyei jogú városi (MJV) szinten. A TOP beavatkozásai mindkét szinten integrált területi program **keretében valósulnak meg**, amelyek a két területi szinten – **előre meghatározott indikatív forráskerettel tervezhetőek**.

3. Heves megye társadalmi-gazdasági helyzetének rövid áttekintése

Településszerkezet

Heves megyében 121 település található, ebből 11 város, 110 község, melyből 3 nagyközségi jogállású. A városi népesség aránya 69,6 %, átlagosnak tekinthető az országban. (országos átlag Budapest nélkül 65%), ugyanakkor az urbanizáció foka nem jelenti a városiasodott környezet megjelenését, több kisváros hiányos funkciójú, külsejében falusias megjelenésű (Bélapátfalva, Kisköre, Gyöngyöspata). A megye településhierarchiájának csúcán a megyeszékhely, Eger sokoldalú városi funkcióival nemcsak a megyének, de tágabb térségének is központja. A településhierarchiában a városi jogállású települések nem tekinthetők egységesen kezelendőknek. A hosszú városi múltra visszatekintő, ma is funkcionálisan erős városok képezik a településhierarchia következő szintjét, ezeken a településen a középfokú funkciók jó kiépültek, jelentős vonzáskörzettel bírnak, legtöbbször kistérségi és leendő járási központ (Gyöngyös, Hatvan, Heves, Füzesabony). A városiasodás rendszerváltás utáni felgyorsulásának köszönhetően több olyan település is elnyerte a városi címet, ahol a középfokú városi funkciók hiányosak, ezek a csekélyebb vonzáskörzettel rendelkező városok (Bélapátfalva, Kisköre, Pétervására, Lőrinci, Verpelét, Gyöngyöspata).

A megye északi részén – mintegy a szomszédos megyék aprófalvas területének folytatásaként – kicsiny létszámú, 1000 fő alatti települések sokaságát találjuk. Nagyváros nincs a térségben; az itt elterülő két járás központja, Pétervására és Bélapátfalva.

Pétervására 2437 fős lakosságszámával az ország egyik legkisebb városa. A város közúton a 23. számú főúton közelíthető meg, vasúti összeköttetéssel nem rendelkezik, a megye belső periferiájának tekinthető, jellemzően rurális térségi központ. Intézményi ellátottsága lakosságszámához képest kimagasló, valódi központi szerepkörrel bír, elsősorban a közigazgatási, szociális, oktatási intézményi és pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában.

A 3077 fő állandó lakosú Bélapátfalva fejlettségi mutatói átlagosak, de a térségi szerepe jelentős, noha ennek erősítése is szükséges. Jelenleg a város csak kisebb térségi központi szereppel rendelkezik, nincs különösebb, nagy vonzáskörzetű turisztikai vonzereje sem, noha Szilvásváraddal kiegészülve a Bükk nyugati kapuja lehetne. A település előnye az elhelyezkedéséből, és az ezzel kapcsolatos térség-szervező funkciójából fakad. A funkciót tekintve a város szerepköre a közigazgatás területén a legjelentősebb, valamint erősödő térség-szervező tevékenységgel is bír.

A megye középső, gazdaságilag legfejlettebb sávjában az átlagos településméret lényegesen nagyobb. A három legnépesebb várost (Egert, Gyöngyöst és Hatvant) körülvevő községek átlagos lélekszáma 2.000 fő. Fejlődésüket a nagyobb ipari és szolgáltatási centrumokhoz való közelség nagymértékben elősegíti. Hatvan és Gyöngyös térségének gazdasági előrelépésében az M3 autópálya jelenős húzóerőt képvisel, hiszen a fővárossal és azon keresztül az ország nyugati felével való gyors összeköttetést biztosítja.

Gyöngyös múltja okán hagyományosan „a szőlő és a bor városa”, jelenlegi húzóágazatai alapján Heves megyében Eger után a második legjelentősebb gazdasági központ (energiaipar, vegyipar, gépipar, kereskedelem, elektronika, logisztika, turizmus, gyümölcsstermesztés), amely a meglévő ágazatok versenyképességének javítása mellett kitörési pontként a diverzifikált turizmus, az innovatív iparágak meghonosítását jelöli meg. A foglalkoztatottak száma a villamosenergia-termelés ágazatában a legnagyobb, több mint 2000 fő, de a gépipar és a kereskedelem súlya is kiemelkedő. A mezőgazdaságban jelentős a szőlő és a gyümölcsstermesztés. Gyöngyös fejlett oktatási hálózattal is rendelkezik a **Szent István Egyetem Károly Róbert Campusa (Gyöngyös) által.**

Hatvan város dinamikusan fejlődő középváros. Heves Megye 3. legnagyobb városa, amely mindenkor (járási, majd kistérségi szerepkörben egyaránt) vonzáscentrumként funkcionált. A városok dinamikájának mérésére használt mutatók közül a népességszám az országos tendenciáknál kedvezőbb, ám kismértékű visszaesést mutat, a munkahelyek száma dinamikusan nő, a munkanélküliségi ráta fokozatosan csökken, a gazdasági szervezetek száma folyamatosan nő, a városhierarchiában betöltött szerepét folyamatosan növeli. Mindezek alapján jelenthető ki, hogy Hatvan az I. kategóriába tartozó, dinamikusan fejlődő városnak tekinthető. A járási központ funkcionál, régiók és megyék határán való elhelyezkedésénél fogva, régió-határokon átlépő, regionális vonzáskörzettel is rendelkezik. Regionális szerepet visz: a gazdaság (pl. a Robert Bosch Elektronika Kft. dolgozói), az oktatás (pl. a **Heves Megyei SZC Damjanich János Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium**), az egészségügyi ellátás (pl. Albert Schweitzer Kórház), a tűzoltóság ellátási területe tekintetében. A város kiemelt szerepet játszik a zöldgazdaság fejlesztésében, a környezetbarát technológiák alkalmazásában. A város kiváló közlekedési és földrajzi adottságokkal rendelkezik. Az M3 autópálya (két lehajtóval) közelsége, a kötőpályás közlekedési útvonal, azaz Hatvan város geopolitikai adottságai (a főváros közelsége) ideális feltételeket biztosítanak a megye gazdasági

környezetének fejlesztéséhez, az ipar további betelepüléséhez és a logisztika növeléséhez. A modern ipar megtelepedése elsősorban Hatvanban tapasztalható. Az ipari parkban megjelent a nyugati és a távol-keleti tőke, az elmúlt 15 évben számos üzem települt be, amelyek összesen közel 5 ezer alkalmazottat foglalkoztatnak. A körzet munkáltatói elsősorban a feldolgozóiparban tevékenykednek, de több kisebb vállalkozás foglalkozik kereskedelemmel, illetve szolgáltatással. A legtöbb munkavállalót a közúti jármű-alkatrész gyártás és a híradástechnikai termék gyártás területén foglalkoztatják.

A megyeszékhelyen, Gyöngyösön illetve Hatvanon kívül a „gazdasági tengely” területén Lőrinci, Verpelét és Gyöngyöspata rendelkezik városi ranggal.

Lőrinci Heves megye nyugati részén fekvő város, a Hatvani járásban. A városfejlődés jelenleg legfontosabb mozgatórugója Hatvan és részben Gyöngyös közelsége. Lőrinci napjainkban Hatvan agglomerációs településének fogható fel, számos munkahely, valamint a középfokú szolgáltatások elsősorban Hatvanban, a magasabb színvonalú és felsőfokú szolgáltatások Gyöngyösön és Gödöllőn érhetők el. Lőrincinek elsősorban a hatvani járás északi részén található településekre van hatása közszolgáltatások terén. Vonzáskörzete így elsősorban Zagyvaszántóra, Apcra, Rózsaszentmártonra, Petőfibányára, Nagykökényesre terjed ki. A két legfontosabb tényező, amellyel Lőrinci a környező településeket magához vonzza: munkahelyek (ipari üzemek) és oktatási lehetőségek (elsősorban a Március 15. Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Városi Zeneiskola).

Verpelét 3820 fő állandó lakosú város az egri járás területén. 2013. július 15. napján kapott városi címet. Legfontosabb foglalkoztatói és vállalkozói a bortermelésben jeleskednek. Jelentős a mezőgazdaság szerepe, a gazdák munkáját az értékesítés területén szövetkezet fogja össze. A település mezővárosi hagyományaihoz méltón, városias életfeltételeket kínál lakóinak. Az infrastruktúra-rendszerei kiépültek, a szennyvíz-, gáz-, kábeltelevíziós és más hálózatok hozzáférhetőek és többnyire bekötöttség szempontjából is lefedik a település egészét. Verpeléten megtalálhatóak a művelődés, oktatás, egészségügyi ellátás alapintézményei, amelyeket a környező települések (Fel- és Aldebrő, Tamászentmária, Vécs) lakói is igénybe vesznek.

Gyöngyöspata a Mátra délnyugati lábánál, Gyöngyöstől 11 km-re nyugatra fekszik. Állandó lakosainak száma 2533 fő. A település leginkább a környékén termelt borfélékről nevezetes. 2013. július 15-én kapta meg városi rangját.

A „gazdasági tengely” legkeletibb fekvésű városa Füzesabony amely járási központ. A város nagyon jó közlekedés földrajzi adottságokkal rendelkezik, itt található a 3-as, a 33-as főút és az M3-as autópálya, valamint a 80-as (Hatvan–Miskolc–Szerencs–Sátorajújhely/Nyíregyháza), a 108-as (Füzesabony–Debrecen) és a 87-es (Füzesabony–Eger) vasútvonal. Füzesabony alapvetően mezőgazdasági terület, ahol az ipar szerepe nem jelentős. Ipari feldolgozásra alkalmas nyersanyagban szegény területnek minősíthető. Ennek ellenére az iparszerkezeten belül a nyersanyagokat feldolgozó ipar a domináns. A közlekedés földrajzi szerepét és a jelenlegi gazdasági folyamatokat figyelembe véve a város gazdasági szerepe mind logisztikai, mind a termelő szektor szempontjából felértékelődik.

A megye középső sávjától dél felé haladva ismét kisebb, de az aprófalvak népességszámát közel kétszeresen meghaladó községek (átlagos lélekszámuk 1600 fő) találhatóak. Itt helyezkedik el a hevesi járásközpont székhelye Heves városa illetve a Tisza-tó partján Kisköre városa.

A 10.746 fős Heves városa járási központ, amely a 31-es másodrendű főút mellett fekszik, az M3-as autópályától 18 kilométerre. Északnyugat-délkelet irányban a Gyöngyös–Kisköre fontosabb mellékút keresztezi az előbbi utat. Vasútállomással rendelkezik a Kál–Kápolna–Kisújszállás mellékvasútvonalon. A fejlett mezőgazdaság ellenére az élelmiszeripar csak kisvállalkozások formájában van jelen, messze alulmarad a szükségleteknek. A város közepesen fejlett szolgáltatási és kereskedelmi szektorral rendelkezik. Több nagyobb élelmiszer áruház mellett a kis vállalkozások is képviseltetik magukat ebben a gazdasági ágazatban. Az egykori ipari vállalatok megszűntek, viszont a jelenlegi cégek közül több a térség foglalkoztatása szempontjából is jelentős (HevesTherm Kft, Heves Ponyva Kft, Hevesgép Kft.)

Kisköre Heves megye déli részén, a Tisza-tó partján, megyehatáron elhelyezkedő település. Állandó lakóinak száma 2900 fő. Budapesttől kb. 150 km-re, keletre fekvő kisváros. Budapest felől az M3-as autópályán elindulva Gyöngyös vagy Füzesabony felől alsóbbrendű utakon érhető el a város. Kisköre a magyarországi városhálózat egyik rurális jellegű, hiányos értékű városi funkciókkal rendelkező, alapvetően mikrotérségi és részben kistérségi-megyei funkciókkal rendelkező kisvárosa. A városhálózatban betöltendő jövőbeni szerepét alapvetően meghatározza periférikus, kedvezőtlen közlekedés-földrajzi fekvése, valamint a Tisza, és a Tisza-tó közelsége. A város területén található a hazánk legnagyobb teljesítményű, megújuló vízenergiát hasznosító vízerőműve, a Kiskörei Vízerőmű, melyben 4 db 7 MW-os blokk üzemel. A térség jövőbeni fejlődésénél fontos a környező településekkel való szoros együttműködés, a térségnek egységes turisztikai koncepció keretében történő fejlesztése: Tiszanána, Sarud, Poroszló, Újlőrincfalva.

A hatályos Integrált Városfejlesztési Stratégiák (továbbiakban IVS) alapján Gyöngyös, Heves, Kisköre, Pétervására, Bélapátfalva városaiban találunk szegregátumokat.

Település/szegregátum	Lakónépesség száma	Lakások száma	Alacsony komfort fokozatú lakások száma
<i>Bélapátfalva (2009)</i>			
1. sz. szegregátum	382	28	16
2. sz. szegregátum	120	37	8
3. sz. szegregátum	270	73	44
<i>Gyöngyös (2008 - 2013)</i>			
Duránda	1 571	641	449
Harmadosztály	7 227		
Városközpont	7 478		
<i>Heves (2015)</i>			
Pusztacsász nyugati oldala - Pusztacsász keleti oldala a Cseplye u.-tól a Szüret u. vonaláig	333	80	21,3
Fő út mindkét oldala Pusztacsásztól Csokonai V. M. u.- ig	1 096	199	48,2
Bartók B. u. - Bethlen G. u. - Hunyadi J. u. - Bajcsy-Zs. u.	109	36	25
<i>Kisköre (2013)</i>			
1. sz. szegregátum	99	29	58,6
2. sz. szegregátum	432	132	50
3. sz. szegregátum	361	115	42,6
<i>Pétervására (2013)</i>			
1. sz. szegregátum	338	48	n.a.
2. sz. szegregátum	218	35	n.a.
Összesen	20 034	1 453	762,7

*az IVS felülvizsgálathoz generált KSH lehatárolás

Szegregátumok Heves megye városaiban, forrás: saját szerkesztés

A megye gazdasági infrastruktúrája

Heves megye adózási és foglalkoztatási szempontból 50 legnagyobb cége között több országos jelentőségű vállalat működik, mint például a Mátrai Erőmű Zrt., a Robert Bosch Elektronika Gyártó Kft. és a ZF Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft. A TOP 50-es cégeknél összpontosul a tárgyi eszközök közel 55, a jegyzett tőkének pedig közel 56 százaléka, míg a külföldi tőkéből való részesedésük megközelíti a 80 százalékot. A listán szereplő társaságok a megyei összes árbevétel 59,6 százalékát realizálták, ezen belül az exportrészesedésük 82,8 százalék volt. Tavaly Heves megyében a társasági adó hatálya alá tartozó vállalkozások adózás előtti eredménye együttesen 51,5 milliárd forint volt, ennek 80 százaléka az 50 legnagyobb legnagyobbnál realizálódott. A megyei vállalkozások tavaly 45 ezer 188 embert foglalkoztattak, 35,6 százalékuk a TOP 50-nél volt alkalmazásban. A Cégek területi elhelyezkedéséből az állapítható meg, hogy csak 5 cég van, aki a kedvezményezett térségekben található, a többi a Hatvan-Gyöngyös-Eger „gazdasági tengelyen” koncentrálódik.

A megyében az Ipari Park címet viselő iparterületek száma nyolc, ebből négy többségi önkormányzati tulajdonú. Ezeket a következő táblázat mutatja be.

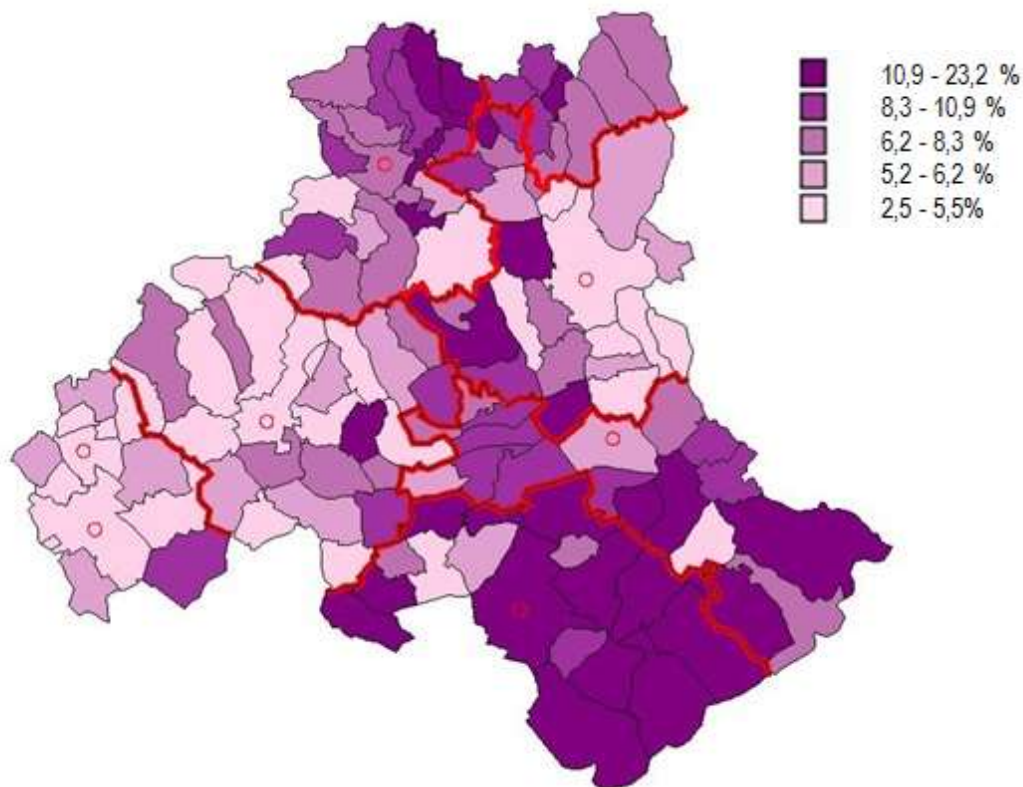
Ipari Park megnevezése	„Ipari Park” címet viselő szervezet	Pontos megnevezés	Tagok/tulajdonos
Abasári Ipari Park (Abasár)	Abasár Község Önkormányzata	Abasári Nonprofit Településüzemeltetési és Fejlesztési Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság	Abasár Község Önkormányzata
Bélapátfalvi Ipari Park (Bélapátfalva)	Bélapátfalva Város Önkormányzata, Bélkő Területfejlesztési Kht.	Bélkő Nonprofit Közhasznú Területfejlesztési Korlátolt Felelősségű Társaság	Balaton Község Önkormányzata, Bekölce Község Önkormányzata, Bélapátfalva Város Önkormányzata, Bükkzentmárton Község Önkormányzata, Mikófalva Község Önkormányzata, Mónosbél Község Önkormányzata, Nagyvisnyó Község Önkormányzata, Szilvásvárad Község Önkormányzata
Hatvani Ipari Park (Hatvan)	Hatvan Város Önkormányzata	Hatvani Ipari Kereskedelmi Szolgáltató és Szerelő Építőipari Szövetkezet (Nem bejegyzett)	
HEVESI IPARI PARK (Heves)	Heves Város Önkormányzata, HEVA Kft.	HEVA Hevesi Önkormányzati Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság	Heves Város Önkormányzata

forrás: Nemzetgazdasági Minisztérium

A Kormány a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet alapján a foglalkoztatás-bővítés, az új munkahelyek teremtésének ösztönzésére a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által a Nemzeti Foglalkoztatási Alap foglalkoztatási alaprész központi keretének terhére meghirdetett pályázat alapján a szabad vállalkozási zónákban működő, valamint betelepülő vállalkozások, az alaptámogatáson és a kiegészítő támogatásokon kívül - az éves pályázati felhívásban meghatározott formában, támogatási mértékben - többlettámogatást igényelhetnek. A Kormány Heves megyében a Pétervásárai, a Bélapátfalvai és a Hevesi járást jelölte ki szabad vállalkozási zónaként.

Munkanélküliség helyzete

A megyei és helyi foglalkoztatási paktumok révén Heves megye foglalkoztatottsági mutatói javulhatnak, a piaci szereplők aktív bevonásával pedig valós igényekre alapuló aktív munkaerő piaci eszközök segíthetnek a további gazdasági növekedésben. Heves megye lakónépessége 2014. január 1-én 304 ezer fő volt, az ország népességének 3,1%-a. 2 400 fővel, 0,8%-kal csökkent egy év alatt. A megye gazdaságát 2014. I. negyedévben pozitív irányú elmozdulás jellemezte. A KSH munkaerő-felmérése alapján Heves megyében 2014. I. negyedévben a 15-64 éves népességből 127,1 ezer fő volt gazdaságilag aktív, közülük 116,3 ezer fő foglalkoztatottként, 10,9 ezer fő munkanélküliként jelent meg a munkaerő-piacon. Egy év alatt 35%-kal, 6,9 ezer fővel csökkent a munkanélküliek száma, a foglalkoztatottaké pedig 12%-kal, 12,7 ezer fővel nőtt. A megyében a foglalkoztatási ráta 58,3%, a munkanélküliségi ráta 8,6%, az országos átlagnál (60,9% illetve 8,4%) továbbra is kedvezőten. A megyében 2014. augusztus végén 15 270 regisztrált álláskereső keresett munkát a munkaügyi központ kirendeltségein, az egy évvel korábbihoz viszonyítva 3 265 fővel, 17,6%-kal csökkent a létszám, kicsit lassabb ütemben, mint az országosan (18,4%). 2014. augusztus végén az egy évvel korábbi állapothoz viszonyítva a legnagyobb arányban, 27,7%-kal, 628 fővel a füzesabonyi kistérségben, a legkevésbé a pétervásárai járás területén 12,8%-kal, 164 fővel csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arányt tekintve Heves megye 12,3%-os, az országos átlagot 3,1%-ponttal meghaladó mutatójával a megyék rangsorában a középmezőnyben foglal helyet. Az egyes körzetek közti különbségek jelentősek. A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességre vetített aránya a hatvani, a gyöngyösi és az egri körzetben 10-11% között alakul, Füzesabony térségében 14% körüli, Heves körzetében a 23%-os, Pétervására térségében a 15%-os arányt is meghaladja. A munkanélküliek arányát települési szinten vizsgálva megállapítható, hogy a megye sajátosságaiából adódóan területileg jelentősen elkülönülnek a munkáltatók, illetve a paktumba bevonandó célcsoportok, melynek kezelése leginkább megyei paktum keretében lehetséges.

nyilvántartott álláskeresők aránya településenként, forrás: saját szerkesztés

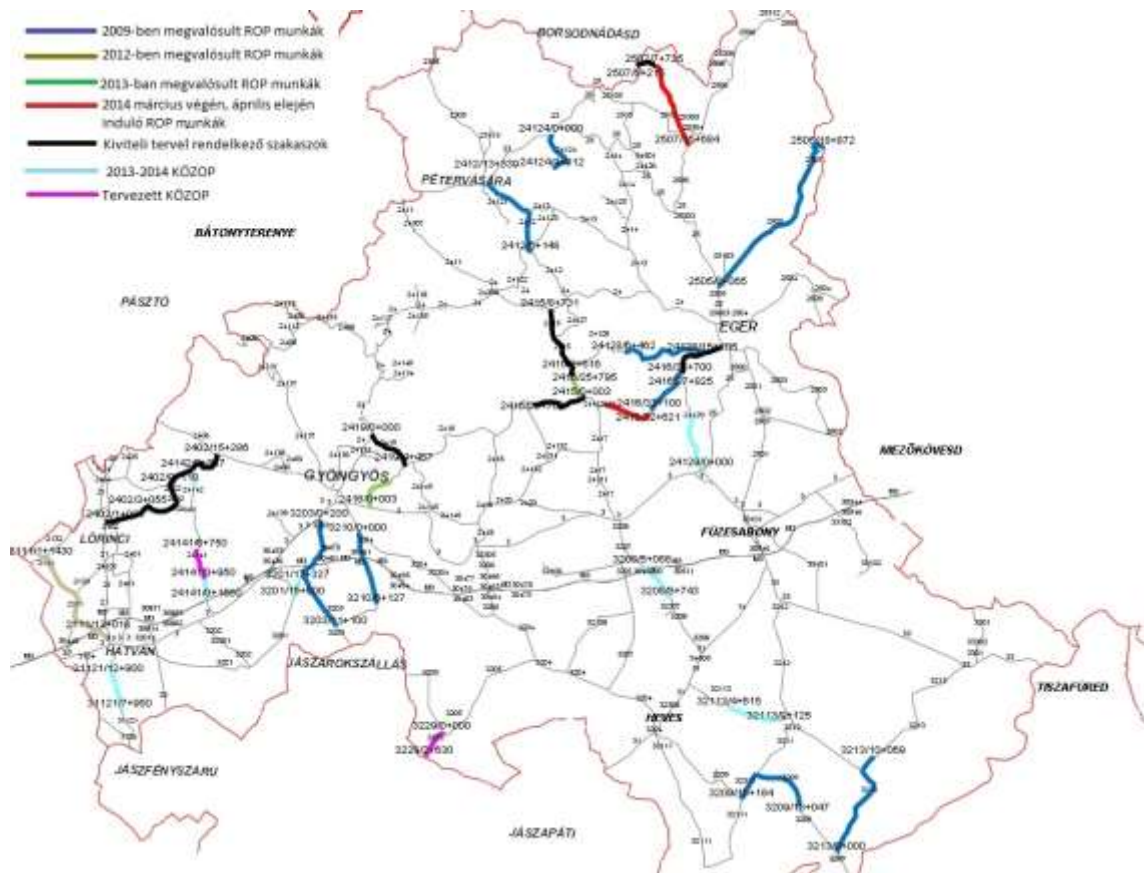
Közúthálózat

Heves megye domborzati adottságai alapján a fő közlekedési útvonalak a megye déli részén, az Alföld határában lettek kialakítva. Itt húzódnak a megyén áthaladó országos és nemzetközi jelentőségű közúti és vasúti útvonalak egyaránt. Heves megye közúthálózatának hossza 2004-ről 2010-re, 1270 km-ről 1274 km-re nőtt. A vidék megyéinek tekintetében 2010-ben, Heves megye a közúthálózat hossza alapján a 15. helyet foglalja el, megelőzve Tolna, Nógrád és Komárom-Esztergom megyét. A közúthálózat-sűrűségét tekintve 2010-ben Heves megye 14. a vidék rangsorában (22,83 km közút/100km²). A vidéki átlag 33,51 km közút/100km², amely az országostól kicsivel marad el (34 km közút/100km²). A megye országos közúthálózatának mintegy 4 %-a a 30 456 km-es teljes országos közúthálózatnak. A külterületi utak hossza 809 km, a belterületi utak hossza 363 km. A 100 km²-re jutó úthossz 32,2 km/km², az 1000 lakosra eső úthossz érték 2,7 km/1000 fő. A burkolat állapota alapján a megyei közúthálózat több, mint 60% nem megfelelő, illetve rossz minőségű besorolású. A Magyar Közút Zrt kezelésében lévő úthálózat kategóriánkénti besorolását a következő táblázat mutatja be.

Üzemmértékesség	I. rendű főút	II. rendű főút	Összekötő út	Bekötő út	Állomáshoz vezető út	Egyéb csp-i ág
Heves – K1	37 km	56 km	194 km	89 km	6 km	4 km
Eger – K2	0 km	92 km	214 km	68 km	4 km	1 km
Gyöngyös – K3	61 km	42 km	196 km	104 km	3 km	1 km
Összesen:	98 km	191 km	603 km	261 km	13 km	6 km

forrás: Magyar Közút Zrt

A 2007-2013-as fejlesztési időszakban a következő útszakaszokon történtek felújítások, illetve készültek felújítási tervek:

forrás: Magyar Közút Zrt

Kerékpárút hálózat

Heves megye kerékpárút ellátottságát a viszonylag szigetszerű szakaszok jellemzik, az összes szakasz hossza 86,5 km. A kerékpárút hálózat kiépítése a városok környezetében hiányos, jelentős bővítésre szorul a városokon átívelő szakaszok, és a városokba vezető szakaszok kiépítése. A megyében található egy országos jelentőségű kerékpárút törzshálózat szakaszának egy eleme, mégpedig a Cered felől érkező Pétervására-Eger-Noszvaj és Mezőkövesd irányába távozó kerékpárút. Térségi jelentőségű kerékpárutak nyomvonalának kiépítése Eger és Felsőtárkány között, valamint Eger-Szarvaskő-Szilvásvárad-Nagyvisnyó útvonalon szintén várat magára. Az EuroVelo elnevezésű nemzetközi kerékpárút-hálózat nem halad át Heves megyén. A jelenleg hatályos OTvT-ben szereplő kerékpárút törzshálózat Heves megyét érintő szakaszai: Kelet-magyarországi kerékpárút: Zagyvaszántó-Gyöngyospata –Gyöngyös –Markaz –Kisnána –Egerszalók -Eger; Palócok földje kerékpárút: Zagyvaszántó; Tiszamente kerékpárút: Poroszló –Sarud -Kisköre; Bükki kerékpárút: Szilvásvárad –Bélapátfalva -Eger; Nyugat-zempléni kerékpárút: Felsőtárkány –Eger -Szilvásvárad; Zagyvamenti kerékpárút: Zagyvaszántó -Hatvan. A megye kerékpárút hálózatának elemeit a következő táblázat mutatja be:

Elhelyezkedés	Pontos hely	Hossz (km)
<i>Kisköre-Poroszló</i>	Kisköre város és Poroszló település közti kerékpárút. A Tisza-tó körüli kerékpárút részeként épült meg.	23
<i>Zagyvaszántó-Hatvan-Boldog</i>	külterületi és belterületi szakaszok a Zagyva mentén (kivitelezés alatt)	22
<i>Tisza-tó</i>	Kisköre-Tiszaszőlős-Tiszaderzs-Tiszafüred	13,7
<i>Lőrinci</i>	Belterületi kerékpárutak a József Attila úton, a Bajcsy-Zsininszky utcán	8
<i>Felsőtárkány-Eger</i>	3039 méternyi belterületi kerékpárút, 3280 méternyi külterületi kerékpárút.	6,319
<i>Gyöngyös</i>	2010 méternyi belterületi kerékpárút, 4208 méternyi külterületi kerékpárút a 24-es főút mentén	6,218
<i>Mezőkövesd-Szihalom</i>	Szihalom belterületén kiépített gyalog- és kerékpárút, a két település közt kerékpárút húzódik A Zsóry-fürdőig, innen Mezőkövesd belvárosáig kiépített kerékpárút, valamint a Mátyás király út mellett gyalog- és kerékpárút épült.	6,051
<i>Heves</i>	Kül- és belterületi kerékpárutak a 31-es főút mentén.	3,958
<i>Dormánd-Füzesabony</i>	Bel- és külterületi kerékpárutak a füzesabonyi Hunyadi János úttól, a 33-as főút mentén Dormánd Dózsa György utcáig	3,552
<i>Besenyőtelek</i>	A 33-as főút mellett	2,64
<i>Hatvan-Kerekharaszt</i>	Külterületi kerékpárút a 3-as főút mentén	2,524
<i>Kál-Kápolna</i>	2 km külterületi, 445 méternyi belterületi kerékpárút	2,445
<i>Maklár</i>	Belterületi gyalogos- és kerékpárút a Gárdonyi Géza út-Templom tér-Egri út mentén, egészen Nagytályáig.	2,24
<i>Hatvan</i>	Kül- és belterületi kerékpárutak a 3-as főút mentén	1,9
<i>Lőrinci-Petőfibánya</i>	Külterületi kerékpárút 725 méter, belterületi kerékpárút 725 méter	1,45
<i>Terpes</i>	Belterületi kerékpárút	0,98
<i>Eger</i>	Külterületi kerékpárút a 25-ös főút mentén.	0,622
<i>Recsk</i>	Külterületi kerékpárút a 24-es főút mellett	0,532
<i>Gyöngyöshalász</i>	Vasút utcai belterületi kerékpárút	0,42

forrás: saját adatgyűjtés

Intézményi ellátottság

bölcsődei, óvodai ellátás

2014-ben Heves megye 18 bölcsődei intézményben 731 férőhely biztosított, amit 2010-es adatokat tekintve a 2010-2014 között megvalósult 28%-os férőhelybővítés eredményezett. A megyében a 2007-2013-as Európai Unió fejlesztési időszak folyamán 5 db bölcsődei pályázat valósult meg, míg az óvodákat érintő fejlesztési támogatások 24 db intézményt érintettek. A megyében 26 település ellátási területét érintve, 13 családi napközi segíti a kisgyermek napközbeni ellátását. A bölcsődei férőhelyek és családi napközök férőhelyeinek megoszlási aránya országos mutatók alapján 80-20 %. Heves megyében a családi napközök térnyerése a megyére jellemző kis lélekszámú települések magas arányával és elaprózottabb településszerkezettel magyarázható. A bölcsődék kihasználtsága a rendszerváltás óta meghaladta a 100%-ot, 2013-ra országos szinten megszűnt a túlszűfoltosság, a rendelkezésre álló férőhelyek, 97,8 százalékára jutott beíratott gyerek. Heves megyében a férőhelyek kihasználtsága 90 %. A demográfiai prognózisok szerint a Dél-hevesi térségben, Füzesabony-Kápolna tengelyen, illetve Eger vonzáskörzetében várható pozitív népességszám-változás.

Heves megyében 106 településen 122 köznevelési intézmény, 153 feladat-ellátási helyen biztosít óvodai ellátást, az intézmények 90 %-a települési önkormányzatok fenntartásában működik. Három egyházi intézmény vesz részt az óvodai feladatellátásban, a magánintézmények fenntartói közoktatási megállapodást, illetve köznevelési szerződést az óvodai feladatra vonatkozóan nem kötöttek. A megye 43 feladat-ellátási helyén a gyermekek több mint fele hátrányos helyzetű, kiemelkedően magas ez a szám a dél-hevesi térségben. Az egy pedagógusra jutó átlagos gyermekszám 11 fő, az egy csoportban levő átlagos gyermeklétszám 22,78 fő. A megyei intézményeiben 11657 férőhely biztosított, melyen a 2012-2013. nevelési évben 10346 gyermek részesül óvodai ellátásban. Ez 88,7 %-os kihasználtságot mutat. Heves megye 15 településén nem működik óvoda.

szociális ellátások

Heves megyében a nyugati társadalmakhoz hasonlóan nálunk is elindult egy elöregedési folyamat. A születések számának folyamatos csökkenése (ill. stagnálása), a születéskor várható átlagos élettartam fokozatos javulása, a kedvezőtlen mortalitási adatok következtében, mely utóbbi főként a 45- 50 éves férfiakat érinti, a 60- 65 év feletti korosztályt ma jellemzően az egyedülálló (özvegy) nő képviseli. Az idősödő lakosság egy létszámában csökkenő társadalom egyre növekvő rétegét képezi. A népességi előreszámítások az idősek számának lassú emelkedését jelzik előre. A 60 éven felüli lakosságon belül a 70, 75 évesek és az idősebbek száma emelkedni fog. Az elöregedés az É-hevesi térségben nagyobb ütemű a megye egyéb területeihez képest. A települési intézményi ellátottságot a következő táblázat mutatja be:

Ellátási formák	1999.	2000.	2007.	2010.
Étkeztetés	108	112	122	115
Házi segítségnyújtás	66	96	108	116
Családsegítés	48	57	91	100
Falugondnoki szolgálat	0	2	4	5
Idősek klubja	52	53	44	44
Idősek gondozóháza	2	2	-	-
Fogyatékosok nappali otthona	2	2	4	29
Szenvedélybetegek ellátása			Egerben	26
Nappali melegedő	1	1	3 városban*	27
Hajléktalanok éjjeli menedékhelye	2	2	3 városban*	3 városban*
Hajléktalanok átmeneti szállása	2	2	3 városban*	3 városban*
Gondozási központ:	12	21		22
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás			35	65
Támogató szolgáltatás			8	94
Közösségi ellátás			3 városban*	
Utcai szociális munka			Egerben	Egerben

*Eger, Gyöngyös, Hatvan

forrás: Heves Megye Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója

egészségügy

A magyar egészségügyi rendszer leterheltsége évről évre nő, ami az alapellátásra is egyre nagyobb terheket ró megénkben is. A betegforgalom a 2000-es évek eleje óta több mint ötödével emelkedett. A hatékonyabb prevenciót a pénzühiány mellett a leterheltség is akadályozza. Az Országos Alapellátási Intézet (OALI) legfrissebb 2014. évi adatai szerint Heves megyében 12 tartósan betöltetlen háziorvosi praxis van. Heves városában egy gyermekorvosi körzet 2014 áprilisa óta tartósan betöltetlen. Hatvanban és Verpeléten van egy-egy felnőtt háziorvosi körzet hosszabb ideje gyógyító nélkül, vegyes körzetekből pedig 9 üres a megyében az OALI adatai szerint. Ezek Bükkszéken, Viszneken, Átányban (2008 óta nincs önálló orvosa), Pélyen (2010 óta nincs önálló orvosa), Poroszlón, Sarudon, Egerfarmoson, Halmajugrán és Pálosvörösmarton találhatóak.

Kedvezményezett járások, települések

A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014 (XI.26.) Korm. rendelet az egyes magyarországi járásokat a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutató alapján jellemzi. területi fejlettség alapján történő besorolásánál a következő kategóriák kerültek felállításra:

- fejlesztendő járások: a kedvezményezett járásokon belül azok a legalacsonyabb komplex mutatóval rendelkező járások, amelyekben az ország kumulált lakónépességének 15%-a él
- kedvezményezett járások: azok a járások, amelyeknek komplex mutatója kisebb, mint az összes járás komplex mutatójának átlaga
- komplex programmal fejlesztendő járások: a kedvezményezett járásokon belül azok a legalacsonyabb komplex mutatóval rendelkező járások, amelyekben az ország kumulált lakónépességének 10%-a él

A Korm. rendelet szerint Heves megyében négy járás került besorolásra az alábbiak szerint:

járas	komplex mutató értéke	sorrend a járások között	kedvezményezetti besorolás
Hevesi	25,12	9.	komplex programmal fejlesztendő
Pétevársárai	30,10	29.	fejlesztendő járás
Füzesabonyi	32,63	46.	fejlesztendő járás
Bélapátfalvai	36,29	62.	kedvezményezett

A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015 (VI.23.) Korm. rendelet a következő kategóriákat határozta meg a fent bemutatotthoz hasonló komplex mutató alapján:

- Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések (komplex mutató alapján rangsorolt települések legkedvezőtlenebb harmada)
- Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések (azok a települések, amelyekben a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét)
- Fejlesztendő (mindkét szemponttal érintett) település
- Átmenetileg (2015. december 31-ig) kedvezményezett települések

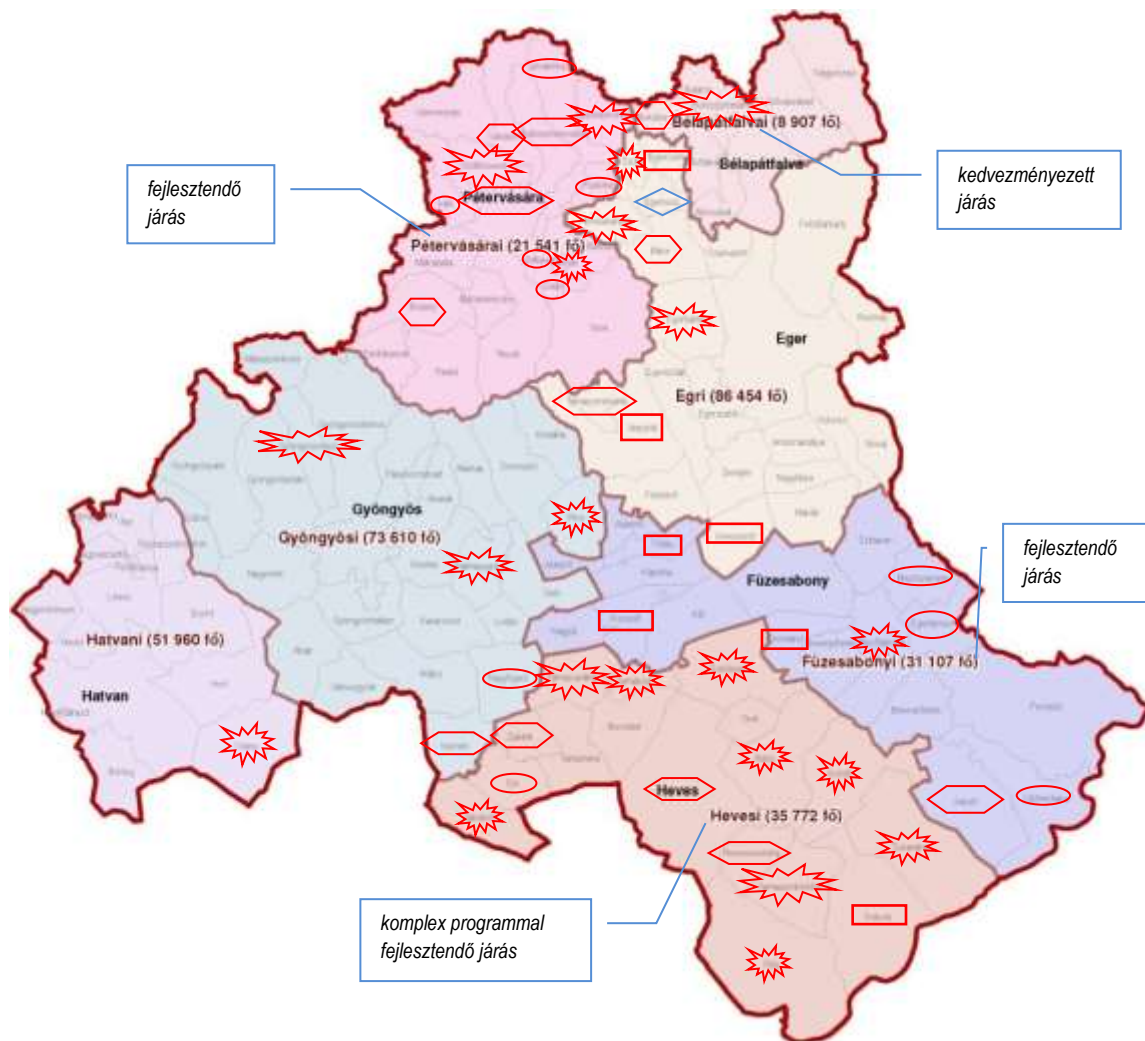
A besorolt településeket az alábbi ábra mutatja be, melynek a jelmagyarázata a következő:

105/2015 (VI.23.) Korm. rendelet alapján

- Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések (komplex mutató alapján rangsorolt települések legkedvezőtlenebb harmada)
 - Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések (azok a települések, amelyekben a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét)
 - **Fejlesztendő** (mindkét szemponttal érintett) település
 - **Átmenetileg** (2015. december 31-ig) **kedvezményezett** települések
- } **kedvezményezett**
települések

290/2014 (XI.26.) Korm. rendelet alapján

- **Átmenetileg** (2016. január 1-ig) **kedvezményezett** települések

kedvezményezett települések a 105/2015 (VI.23.) Korm. rendelet alapján, illetve a kedvezményezett járasok a 106/2015 (VI.23.) Korm. rendelettel módosított 290/2014 (XI.26.) Korm. rendelet alapján

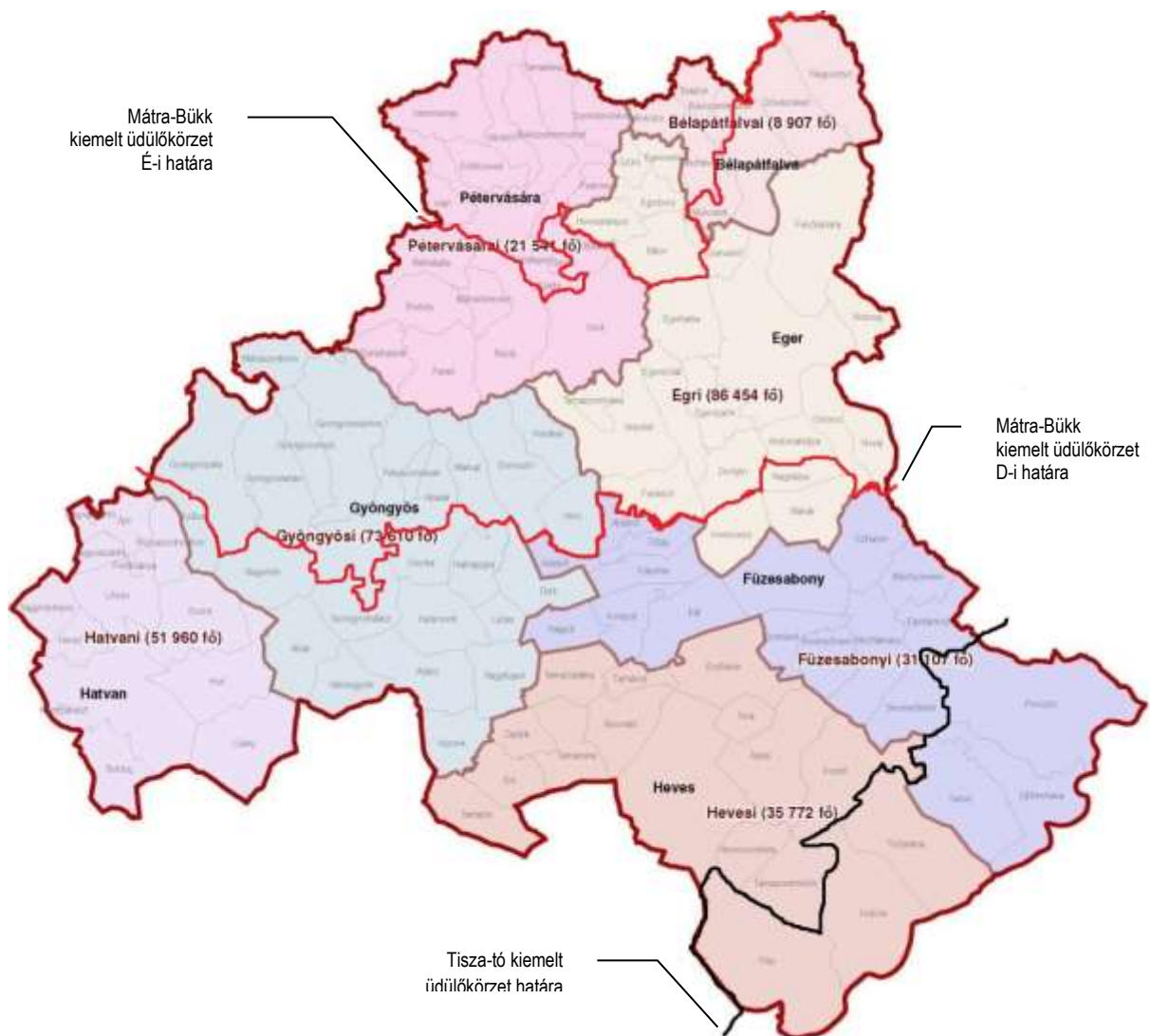
Turizmus, idegenforgalom

Az Észak-magyarországi régióban az idegenforgalom kiemelt jelentőségű lett, és a válság ellenére mára már pozitív számokat hoz az ágazat. 2007-13 között a Regionális Operatív Programban (ROP) beindult fejlesztések és hálózatosodott desztinációs marketing tevékenységeknek köszönhetően 2011. évben 5,4%-os vendégéjszaka növekmény realizálódott a kereskedelmi szálláshelyeken az előző évhez képest. A ROP nyertes attrakció és turisztikai termékfejlesztések és szolgáltatásfejlesztések mellett, a kimagasló eredményben nagy szerepet vállalt az új és megújuló 4 csillagos és wellness szolgáltatásokat nyújtó hotelek kimagasló vendégforgalma. Az 5,4%-os emelkedésben az is közrejátszott, hogy sikerült jól ütemezett és tematizált marketing akciókat összeállítani, amit a régióban lévő turisztikával kapcsolatos szervezetek, szolgáltatók szoros és magas színvonalú szakmai munkája kísért. A Heves megyében lévő 4 csillagos szálláshelyek kimagasló 54%-os növekményt realizáltak a 2010. évhez képest a vendégéjszaka számok tekintetében. A megyei kempingekben is 25,9 %-kal nőtt a vendégéjszakák száma, és a 3 csillagos szállodák is plusz 9,1%-os többletet realizáltak, viszont sajnos a panziók 17,9 %-os vendégéjszaka csökkenést hoztak a KSH adatai szerint. Mindez jól tükrözi a kereslet átalakulását a minőségi wellness szálláshelyek iránti megnövekedett fizetőképes igényeket.

További KSH adatok azt mutatják, hogy 2008 és 2009 között, a gazdasági világválság kirobbanásának következtében jelentős csökkenés mutatkozik, azonban 2009-től dinamikusabban növekedni kezdett a vendégek száma. E növekedés eredményeként 2011-ben már 343.413 fő volt a vendégek száma, ami több mint 56 ezerrel magasabb a 2009. évi értékhez képest, illetve több mint Heves megye lakossága. A külföldi vendégek számának alakulása tekintetében is megfigyelhető a 2008-tól jelentkező csökkenés, azonban ez esetben a növekedés csak 2010-ben indul meg és 2011-re sem éri el a korábbi, 2008-as szintet. Az átlagos tartózkodási idő terén egyértelmű stagnálás érzékelhető. 2008-2011-ig minden évben átlagosan 2,3 éjszakát töltenek el a megyébe látogató turisták. Ha ezt az értéket összevetjük hazánkkal szomszédos országok adataival, akkor látható, hogy Szlovákia és Románia is ugyanekkora mutatóval rendelkezik. Ettől nagyobb értékkel Szerbia és Horvátország büszkélkedhet, de Magyarországnál gyengébb e tekintetben Ausztria, Ukrajna és Szlovénia. 2011. évi adatok azt mutatják, hogy Heves megyében a szállodák osztályokba sorolás szerinti szobakihasználtsága tekintetében a négycsillagos szállodák mutatják a legkedvezőbb arányt. Ezután a három- és az ötszillagos szállodák következnek, majd végül a kétszillagosok. Nyilvánvalóan a megyén belül is megkülönböztethetünk területeket, desztinációkat: van, ahol az attrakciók fejlesztése került előtérbe, más helyeken a szálláshelyek, szolgáltatások fejlődtek, míg a turisztikai intézményrendszer fejlesztése viszonylag kiegyensúlyozottan ment végbe. A megyében létrejött Turisztikai Desztinációs Menedzsment szervezeteket a következő táblázat mutatja be:

Szervezet neve	Működési terület
<i>Eger Városi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.</i>	Helyi
<i>Gyógyvizek völgye TDM Egyesület</i>	Helyi
<i>Gyöngyös - Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület</i>	Helyi
<i>Mátra Jövője Turisztikai Egyesület</i>	Helyi
<i>Poroszló Turizmusáért Egyesület</i>	Helyi
<i>Szilvásvárad Idegenforgalmi Egyesület</i>	Helyi
<i>Eger és Térsége TDM Egyesület</i>	Térségi
<i>Mátra Térségi TDM Nonprofit Kft.</i>	Térségi

*Heves megyében működő Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezetek
forrás: Magyar Turisztikai Desztináció Menedzsment Szövetség*

Heves megye kiemelt üdülőkörzetei, Forrás: saját szerkesztés

Az elmúlt években mindegyik területen komoly fejlődés ment végbe, amelyet a vendégforgalmi adatsorok és a bevételek bemutatásával egyértelműen igazolni lehet. A hatvani Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum komoly tényezőként jelentkezik Heves megye turizmusában. Külön megemlítenő a Tisza-tó térsége, melynek fejlesztését/fejlődését nem csak „saját” Regionális Marketing Igazgatóság, hanem a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács is segíti. A térség termékfejlesztési prioritásai között az ökoturizmus, a vízparti üdülések, aktív turizmus és a horgászat szerepelnek. A poroszlói Ökocentrum – a térség legjelentősebb beruházásaként – jelentősen segítheti ezen célok megvalósítását. Kiemelendő továbbá az Egerszalók-Demjén termálvölgy fejlesztési célterületen megvalósult attrakciók és az ezekre alapozandó, további – az idelátogatók tartózkodási idejét növelő – beruházások jelentősége. A vonzerőleltár adataiból egyértelműen látható, hogy a megyében a természeti és kulturális – örökségi jellegű vonzerők dominálnak. A kastélyok, várak, kúriák fontos szerepet kapnak a kulturális turizmus részeként, melyekben a megye bővelkedik. Nagy részük már működő építmény, azonban sok közülük még mindig felújításra szorul, kihasználatlan (erdőtelki Buttler kastély, török-kori fürdőromok) és állaguk folyamatosan romlik. Némelyek szálláshelyként, mások pedig múzeumként a közgyűjtemények elhelyezésére használják. A megye főbb épített örökségi értékeit képezik a települések műemlékei, így többek között Eger város építészeti emlékei (vár, templomok, bazilika, líceum), kastélyok (Gyöngyös, Hatvan, Noszvaj, Erdőtelek, Tarnaméra), népi építészeti emlékei (tájházak), közösségi templomok (feldebrői altemplom, szilvásvárad körtemplom). A Regionális Operatív Program keretein belül több eredményes pályázat segítette a műemléki épületek felújítását (pl.: Egri Vár, Hatvani Grassalkovich Kastély, Kisnánai Vár, Siroki Vár).

4. Heves megye által alkalmazott Területi Kiválasztási Kritériumok

A kiválasztási kritériumok elvi keretet biztosítanak a majdani projektértékelési szempontrendszerhez. Ezek egyrészt az **Irányító Hatóság** hatáskörében rögzített kritériumok (TOP-hoz kötött elvárás rendszer), másrészt az **ITP gazda területi szereplők** által meghatározott kritériumok (a megyei területfejlesztési program célrendszeréhez kapcsolódó elvárás rendszer).

A kiválasztási kritériumok horizontális, a teljes ITP-t átszövő alapelvek, amelyek később kerülnek átalakításra minden egyes felhívás kapcsán felhívás-specifikus értékelési szempontokká. Minden felhívásban megjelennek, de minden esetben az adott témára igazítva, átfogalmazva, konkretizálva.

I. Az IH által meghatározott, kötelező Területi Kiválasztási Rendszer kritériumok:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
I.1.	Illeszkedés a TOP céljaihoz	A kiválasztás kritériuma, a TOP valamely konkrét céljához/céljaihoz való szoros illeszkedés és a kapcsolódó indikátorokhoz való hozzájárulás.
I.2.	Szakmai indokoltság, igény és kihasználtság	A kiválasztás kritériuma a beavatkozás indokoltsága. Szükséges a szakmai alátámasztás, indoklás és/ vagy igényfelmérés és kihasználtsági terv.
I.3.	Megalapozottság	A kiválasztás kritériuma, hogy a fejlesztési elképzelés kivitelezhetősége, megvalósíthatósága milyen mértékben megítélhető a rendelkezésre álló információk, és a benyújtásra került dokumentumok alapján. A szempont ennek megfelelően garanciát is jelent pl. a vállalt indikátorértékek teljesítésére és a költségigényekre vonatkozóan.
I.4.	Kockázatok	A kiválasztás kritériuma, hogy a megvalósíthatóság és a működtetés milyen kockázatokat hordoz.
I.5.	Projekt komplexitása	A kiválasztás kritériuma, hogy a beavatkozás mennyire képes hozzájárulni működőképes rendszerek létrehozásához.
I.6.	Hatás	A kiválasztás kritériuma, hogy mekkora földrajzi területen, illetve hogy milyen számú érintett körben váltja ki a beavatkozás a hatását.
I.7.	Integrált megközelítés	Az ágazati OP-k projektjeihez, illetve a TOP más intézkedéseinek projektjeihez való kapcsolódás, a tervezett fejlesztések egymáshoz való illeszkedése, szinergikus hatása.
I.8.	Fenntarthatóság	Kiválasztási kritérium a beavatkozás eredményeként megvalósuló produktum társadalmi, környezeti és leginkább pénzügyi fenntarthatósága, az erőforrás-hatékonyság, az alacsony károsanyag-kibocsátás és környezetterhelés, a környezettudatosság (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, megújuló energiaforrások, a kedvezőbb környezeti hatásokkal járó megoldások előnyben részesítése). A tervezett fejlesztés az ÜHG kibocsátást a lehető legkisebb mértékben növelje, lehetőleg csökkentse. A fejlesztés pénzügyileg megalapozott, a projekt megvalósításához és működtetéséhez szükséges pénzügyi erőforrások rendelkezésre állnak, többlet fenntartási támogatást nem igényelnek.
I.9.	Esélyegyenlőség	A kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.
I.10.	Költséghatékonyság	A beruházás költséghatékony módon, reális és takarékos költségvetéssel tervezett.
I.11.	Eredményesség	A fejlesztési elképzelés reálisan járul hozzá a releváns indikátorteljesítéshez.

Heves Megye az 1702/2014. (XII.3.) Korm. határozat alapján meghatározott Integrált Területi Program forráskeretének felhasználásához az alábbi saját Területi Kiválasztási Rendszer kritériumokat kívánja figyelembe venni.

A területi szereplő (Heves megye) által választott Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat	Alkalmazás
II.1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz	A kiválasztás kritériuma, a megye területfejlesztési programjához és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.	<u>IGEN</u> / NEM
II.2.	Hozzájárulás a pénzügyi egyensúly fenntartásához	A kritérium az önkormányzat költségvetési egyensúlyának fenntartását erősíti.	<u>IGEN</u> / NEM
II.3.	Hozzájárulás belső területi kiegyenlítéshez	A kritérium bevezetése az adott földrajti területen belüli bármilyen egyensúlytalanságot hivatott kiküszöbölni.	IGEN / <u>NEM</u>
II.4.	Hozzájárulás belső társadalmi kiegyenlítéshez	A kritérium a lakosságon belüli szociális és életminőségre vonatkozó különbségek kiegyenlítését szolgálja.	<u>IGEN</u> / NEM
II.5.	Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez	A kritérium alapján a beavatkozások gazdasági növekedéshez történő hozzájárulása kerül mérlegelésre.	<u>IGEN</u> / NEM
II.6.	Hozzájárulás munkahelyteremtéshez a	A kritérium bevezetése a foglalkoztatottsági helyzet javulását támogatja.	<u>IGEN</u> / NEM
II.7.	Hozzájárulás a külső természeti hatásokkal szembeni ellenálló képesség erősítéséhez	A kritérium bevezetésével szemponttá válik a beavatkozások hozzájárulása az ellenálló képesség növekedéséhez.	IGEN / <u>NEM</u>
II.8.	Egyéb, pontosan:.....		IGEN / <u>NEM</u>

A kritériumok kiválasztásának indoklása:

Sorszám (II)	Kritérium megnevezése	Szöveges magyarázat
I.1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz	<p>Alaphelyzet: Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) 2014. szeptember 29-én elfogadásra került.</p> <p>A megyei program a területfejlesztési koncepcióra támaszkodva fogalmazza meg Heves megye fejlesztési céljait, melyek a megye egész területét érintő széleskörű szükségletfelmérésen alapulnak. Az egyes céloknál megjelenő indikátorok meghatározzák a megvalósítandó projekt kapcsán a változások elvárt kereteit.</p> <p>illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A megye kiemelt ipari ágazatainak fejlesztése az üzleti környezet javításával 2. Helyi adottságokra épülő, fenntartható turizmusfejlesztés 3. Versenyképes agrárium, helyi termék központú vidékfejlesztés 4. Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése 5. Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése
I.2.	Hozzájárulás a pénzügyi egyensúly fenntartásához	<p>Alaphelyzet: a konszolidáció eredményeként a helyi önkormányzatok adósságállománya megszűnt, a fejlesztésekhez esetlegesen igénybevett hitelek felvételéhez pedig előzetes kormányzati hozzájárulás szükséges.</p> <p>A 2014-2020-as fejlesztési ciklusban támogatandó projektek esetében kiemelten fontos a fenntarthatósága. Az iparterület-fejlesztések, a helyi turisztikai projektek és a rövid ellátási láncok kialakításának támogatásával az önkormányzati bevételek növekedése várható, míg a foglalkoztatási paktum eszközrendszere és az egyes önkormányzati közszolgáltatást nyújtó intézményfejlesztések révén csökken a települések kiadása. A fejlesztések eredményeként megnövekedett önkormányzati bevételek és csökkenő kiadások érhetőek el, amellyel célunk a konszolidációt követő relatív pénzügyi stabilitás megőrzése.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A megye kiemelt ipari ágazatainak fejlesztése az üzleti környezet javításával 2. Helyi adottságokra épülő, fenntartható turizmusfejlesztés 3. Versenyképes agrárium, helyi termék központú vidékfejlesztés 4. Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése 5. Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése
I.4.	Hozzájárulás belső társadalmi kiegyenlítődéshez	Alaphelyzet: A megye társadalmi struktúrája differenciált.

		<p>A demográfiai változások okán valamint a társadalmi esélyegyenlőség megteremtése céljából indokolt a szociális szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatás ösztönzése, a hátrányos helyzetű fiatalok közép- és felsőfokú oktatásba való eljutásának és bennmaradásának elősegítésével, a képzett fiatalok elvándorlásának megakadályozásával komplex helyi felzárkóztató és helyi identitás erősítő programok segítségével, valamint a közösségfejlesztés eszközével.</p> <p>Az iparterületek szolgáltatás fejlesztése, valamint a turisztikai ágazatok kapacitásfejlesztése munkahelyteremtő beavatkozásokkal a helyi foglalkoztatás ösztönzésével segíti társadalmi kiegyenlítődés törekvését.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A megye kiemelt ipari ágazatainak fejlesztése az üzleti környezet javításával 2. Helyi adottságokra épülő, fenntartható turizmusfejlesztés 3. Versenyképes agrárium, helyi termék központú vidékfejlesztés 4. Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése 5. Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése
I.5.	Hozzájárulás a gazdasági növekedéshez	<p>Alaphelyzet: Növekvő mezőgazdasági, ipari és szolgáltatási eredmények</p> <p>Mivel a 2014-2020 között rendelkezésre álló európai uniós fejlesztési források 60 százalékát közvetlenül gazdaságfejlesztésre kell fordítani így indokolt ezen kritérium nevesítése Heves megye vonatkozásában. A megye versenyképességének javítása érdekében a természeti adottságokban rejlő lehetőségek fenntartható hasznosítására célszerű törekedni a legjobb elérhető technikák és a környezetközpontú irányítási rendszerek alkalmazásával, az ipari ökoszisztéma kiterjesztésével és a környezetvédelmi ipar, illetve a környezettechnológia előtérbe helyezésével. A megye területfejlesztési programjában nem csak a stratégiai hanem a horizontális elvek között is célként jelenik meg a gazdasági tőke növelése, a gazdaság versenyképessé tétele a hazai és a nemzetközi piac területén. A területfejlesztési program egyes prioritásaiban az iparterületek infrastruktúra- és szolgáltatás fejlesztése a szekunder szektor növekvő termelését szolgálja</p> <p>Az új innovatív megoldások és turisztikai attrakciók létrehozása a helyi gazdaság élénkítéséhez való fokozottabb hozzájárulás érdekében illetve az egyes turisztikai ágazatok (kulturális, öko, bor- és gasztró, aktív) fejlesztései szintén hozzájárulnak a terciér szektor megyei arányának növeléséhez.</p> <p>A rövid ellátási lánc (REL) kialakításának támogatása helyi piacok létrehozásával, a helyi termékek előállításának támogatása a munkaerőpiacra való visszatérés valamint a fiatalok első munkahelyhez jutásának elősegítésére irányuló</p>

		<p>kezdeményezések, az elérhetőségek feltételeinek javításával mind-mind a megye gazdasági növekedését szolgálja.</p> <p>A települések közszolgáltatásainak infrastrukturális és szellemi kapacitás növelése a fenntarthatóság jegyében szintén hangsúlyos a megye gazdasági versenyképességének szempontjából.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A megye kiemelt ipari ágazatainak fejlesztése az üzleti környezet javításával 2. Helyi adottságokra épülő, fenntartható turizmusfejlesztés 3. Versenyképes agrárium, helyi termék központú vidékfejlesztés 4. Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése 5. Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése
I.6.	Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez	<p>Alaphelyzet: fokozatosan csökkenő munkanélküliség A megyei szintű fejlesztési dokumentumokban megfogalmazott egyik kiemelt cél a munkahelyteremtés és megtartás, a munkanélküliség további csökkentése.</p> <p>Az iparterület-fejlesztések, a helyi turisztikai projektek és a rövid ellátási láncok kialakításának támogatása közvetlen munkahelyteremtő és – megtartó erővel bír, míg a foglalkoztatási paktum eszközrendszere és az egyes, a munkaerő mobilitást ösztönző közlekedésfejlesztési projektek révén csökkenhet a munkanélküliség. A megye jövője és fejlődése szempontjából kritikus, hogy minél többen végezzenek értékteremtő, hasznos munkát és jussanak tisztességes jövedelemhez.</p> <p>Illeszkedő megyei program cél (ok):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A megye kiemelt ipari ágazatainak fejlesztése az üzleti környezet javításával 2. Helyi adottságokra épülő, fenntartható turizmusfejlesztés 3. Versenyképes agrárium, helyi termék központú vidékfejlesztés 4. Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése 5. Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése

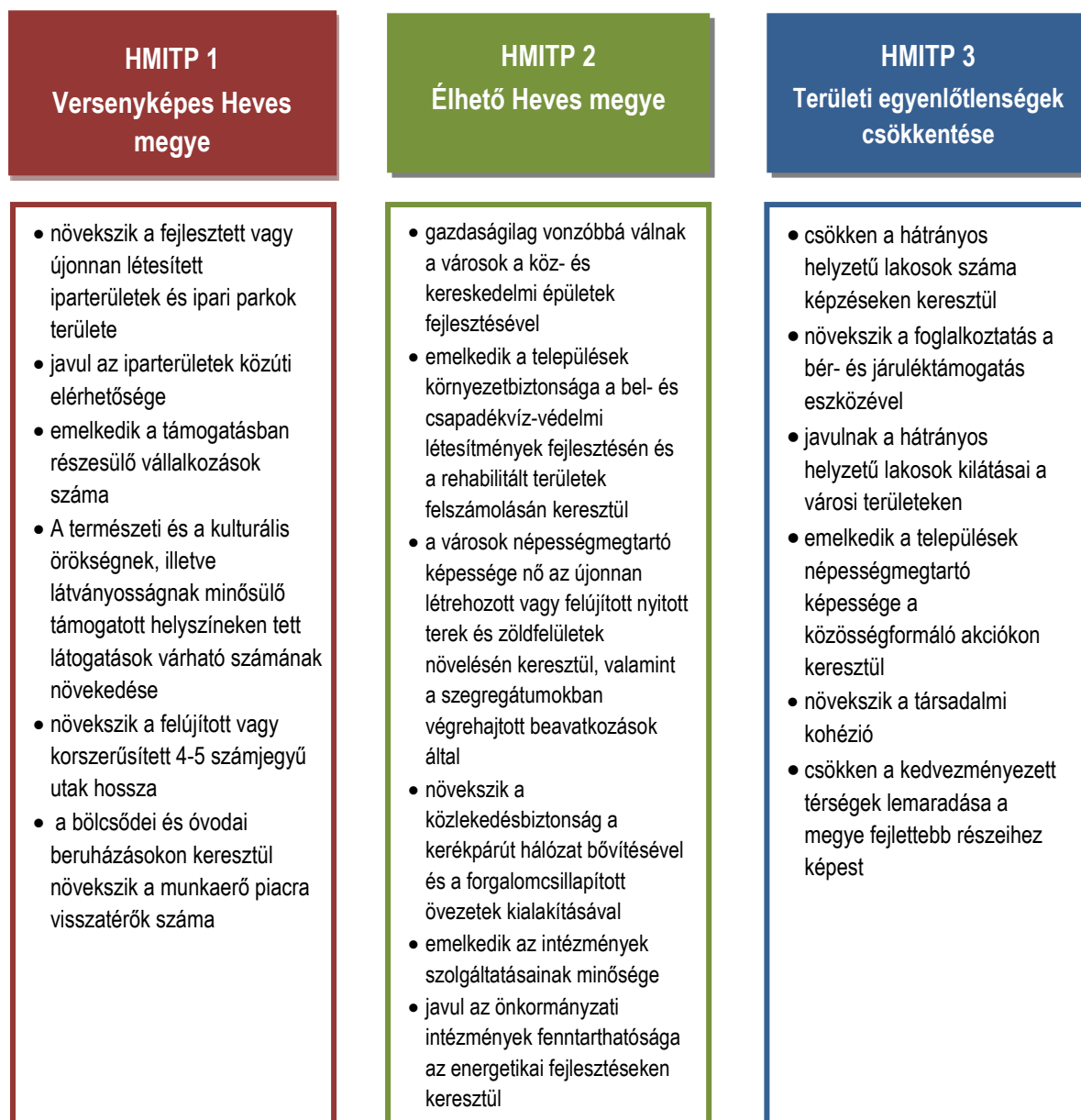
5. Az ITP célkitűzései és integráltsága

5.1. Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) célkitűzései

A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) keretében megvalósuló TOP intézkedések a következő célkitűzések megvalósítását szolgálják:

Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) célkitűzései	kapcsolódó TOP intézkedés
Versenyképes Heves megye (HMITP 1)	1.1, 1.2, 1.3, 1.4
Élhető Heves megye (HMITP 2)	2.1, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3
Területi egyenlőtlenségek csökkentése (HMITP 3)	5.1, 5.2, 5.3

A célkitűzésekkel kapcsolatos elvárásokat a következő ábra foglalja össze:

5.2. Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódásai egyéb tervdokumentumokhoz

5.2.1. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Program és a Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódásai

Az OFTK 2030-ig szóló átfogó céljai a következők:

- I. Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- II. Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- III. Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
- IV. Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

A fentiek megvalósítását szolgáló OFTK – a szintén 2030-ig szóló – specifikus céljai és a Heves Megye Integrált Területi Programja célkitűzései kapcsolódását a következő táblázat mutatja be:

OFTK specifikus cél	kapcsolódó ITP célkitűzés
<i>Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság</i>	HMITP 1
<i>Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás</i>	HMITP 1, HMITP 2, HMITP 3
<i>Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság</i>	HMITP 3
<i>Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I</i>	HMITP 3
<i>Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom, romaintegráció</i>	HMITP 3
<i>Jó állam: szolgáltató állam és biztonság</i>	HMITP 2
<i>Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme</i>	HMITP 2
<i>Az ország makroregionális szerepének erősítése</i>	HMITP 1
<i>Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat</i>	HMITP 2
<i>Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése</i>	HMITP 1, HMITP 2, HMITP 3
<i>Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése</i>	HMITP 1
<i>Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés</i>	HMITP 1, HMITP 3
<i>Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása</i>	HMITP 1, HMITP 2

Az OFTK Heves megyére vonatkozó fejlesztési irányai és a Heves Megye Integrált Területi Programja közötti kapcsolódást a következő táblázat foglalja össze:

OFTK Heves megyére vonatkozó fejlesztési irányai	kapcsolódó ITP célkitűzés	kapcsolódás erőssége
Gazdasági versenyképesség javítása a megye gazdasági adottságaira építő munkahelyteremtő beruházások ösztönzése, a munkahelymegtartó- és gyarapító fejlesztések támogatása és a beruházás-ösztönzést támogató infrastruktúrák (infokommunikációs, közlekedési, oktatás-szakképzési, stb.) fejlesztése révén, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével. A megyén belüli észak-déli, északi területein a kelet-nyugati kapcsolatok javítása.	HMITP 1	+++
Turizmus súlyának megőrzése, növelése a termékinálat fejlesztésével, komplexitásának és attraktivitásának növelésével különösen a lovas- (Szilvásvárad) és ökoturizmus (Tisza-tó), továbbá az egészségipar minőségi fejlesztése révén, építve Eger és a Mátra-vidék történelmi, borászati és természeti adottságaira, hagyományaira is.	HMITP 1	+++
A megye környezeti minőségének javítása környezetbarát technológiák, megújuló energiaforrások meghonosításával és minél szélesebb körben történő alkalmazásával mind a verseny, mind pedig a közsférában, kiemelten építve Heves megye kedvező geotermikus adottságaira is.	HMITP 2	+++
Heves megye kiemelkedő adottságaira építve a gyógy- és egészségutizmus pozicionálása, igazodva az európai demográfiai trendekhez, alapozva a megye gyógy- és termálvíz vagyonára is.	HMITP 2	+
A fejlesztési célok eléréséhez szükséges módszerek, eszközök, nemzetközi tapasztalatok megismerése és adaptálása interregionális típusú együttműködésekre alapozva.	HMITP 3	+
A hátrányos helyzetű perifériális kistérségekben az ellátórendszerek és térségközponti szerepkörök fejlesztése mellett a közlekedési viszonyok javítása, a jelentős arányú roma népesség társadalmi integrációjának segítése.	HMITP 3	+++

5.2.2. A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) és a Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója (2014-2020) kapcsolódásai

A Heves Megye Területfejlesztési Konceptió (2014-2020) átfogó céljaihoz a megyei ITP keretében megvalósuló TOP intézkedések illeszkedését az alábbi táblázat foglalja össze:

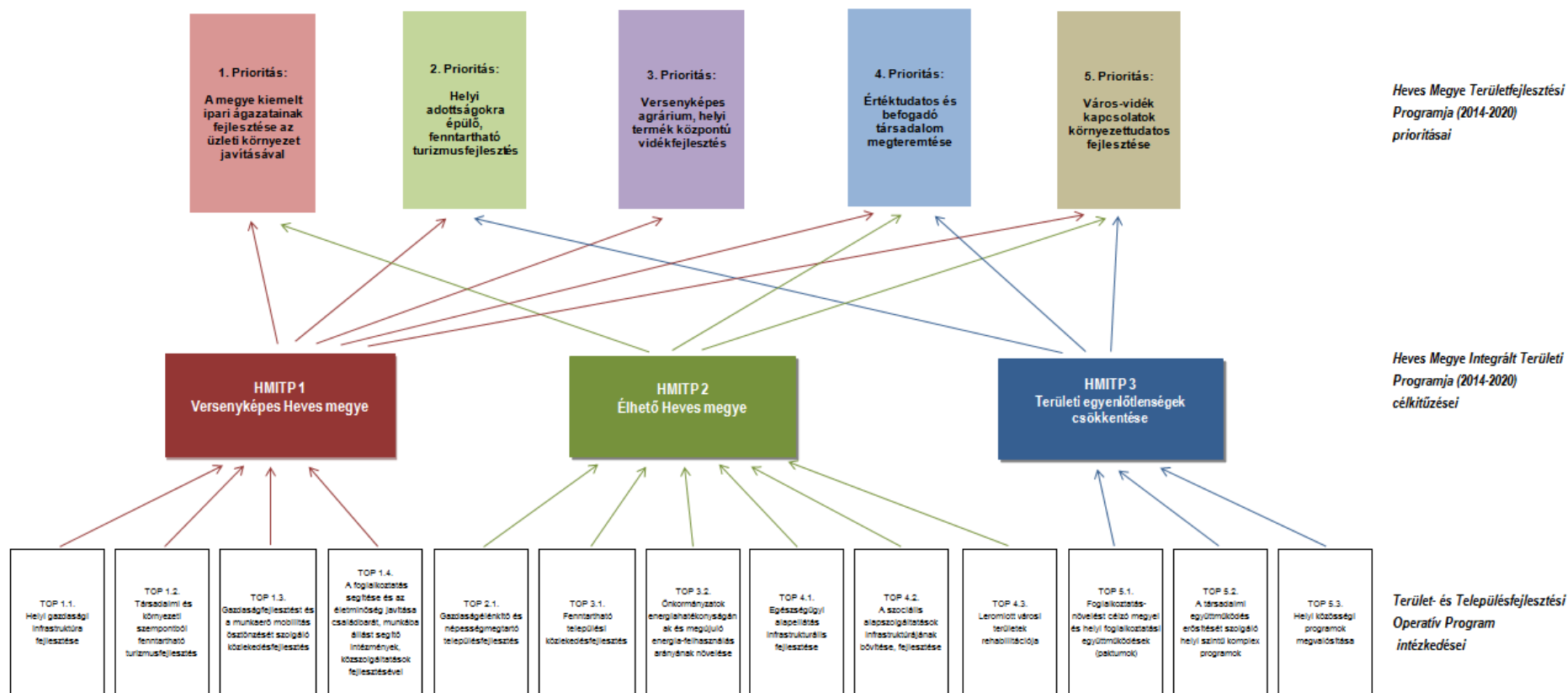
Heves Megye Területfejlesztési Konceptió (2014-2020) Átfogó célok	HMITP kapcsolódó célkitűzési	A TOP kapcsolódó intézkedései
1. Komplex, integrált foglalkoztatás-intenzív gazdaság	HMITP 1, HMITP 3	1.1, 1.3, 5.1,
2. Produktív, képzett, a környezetével harmóniában élni képes társadalom	HMITP 1, HMITP2, HMITP 3	1.4, 2.1, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.3
3. Magas színvonalú és egymással összhangban lévő épített és természeti környezet	HMITP 1, HMITP 2, HMITP 3	1.1, 1.2, 2.1, 3.1, 3.2, 4.3, 5.3

A Heves Megye Területfejlesztési Konceptió (2014-2020) stratégiai céljaihoz a megyei ITP keretében megvalósuló TOP intézkedések illeszkedését az alábbi táblázat foglalja össze:

Heves Megye Területfejlesztési Konceptió (2014-2020) Stratégiai célok	HMITP kapcsolódó célkitűzési	A TOP kapcsolódó intézkedése
1. Hatvan-Gyöngyös-Eger „gazdasági tengely erősítése”	HMITP 1, HMITP 3	1.1, 1.2, 1.3, 3.1, 5.1
2. Az Észak-hevesi térség természetközponitú fejlesztése	HMITP 1, HMITP2, HMITP 3	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 3.1, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3,
3. Dél-Heves és a Tisza-tó térségének helyi értékekre épülő fejlesztése	HMITP 1, HMITP2, HMITP 3	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3
4. Kitorési pontokra épülő gazdaságfejlesztés	HMITP 1, HMITP2, HMITP 3	1.1, 1.2, 1.3, 3.1, 3.2., 5.1, 5.3
5. Helyi adottságokra épülő vidékfejlesztés, foglalkoztatás centrikus agrárvertikum	HMITP 1, HMITP2, HMITP 3	1.2, 3.2, 5.3
6. Érték- és egészségtudatos, szolidáris, innováció fogadásra nyitott társadalom	HMITP 1, HMITP2, HMITP 3	1.4, 2.1, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3
7. Erős várostérségek, élhető vidék, fenntartható környezet és térszerkezet	HMITP 1, HMITP2, HMITP 3	1.1, 1.3, 2.1, 3.1, 3.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3

5.2.3. A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) és Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) közötti kapcsolódás bemutatása

A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) és Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) közötti kapcsolatot a következő ábra mutatja be:

Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) célkitűzéseinek hozzájárulását Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) prioritásainak teljesüléséhez az alábbiakban kerül leírásra:

A Heves Megyei Területfejlesztési Program (2014-2020) prioritásai és intézkedései	kapcsolódó ITP célkitűzés	kapcsolódó TOP intézkedés	TOP intézkedés hozzájárulása a célok teljesüléséhez
1. Prioritás: A megye kiemelt ipari ágazatainak fejlesztése az üzleti környezet javításával			
1.1. intézkedés: Üzleti környezet javítása, a vállalkozások versenyképességének növelése	HMITP 1	TOP 1.1	A megye területi versenyképességének szempontjából meghatározó munkatermelékenység és foglalkoztatottság javításának elősegítése érdekében olyan vállalkozói környezetet szükséges kialakítani, amely elősegíti a növekedésre hajlandó vállalkozások versenyképességének javulását, ezen belül az export teljesítményét, a beszállítói eredményeit, vagy az innovációs teljesítményét. Ennek egyik eszköze az iparterületek infrastrukturális- és szolgáltatásfejlesztése. A TOP érintett intézkedése az önkormányzati ipari parkok, iparterületek fejlesztésével, inkubátorházak létrehozásával, a telephelyekhez vezető utak fejlesztésével járul hozzá a Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) által megfogalmazott beavatkozás végrehajtásához. Az intézkedés során létrejövő fejlesztések munkahelyteremtést generálnak, ez segítheti a TOP 1.4 intézkedés kapacitásbővítései eredménye képpen munkaerő-piacra visszatérő nők elhelyezkedési lehetőségeit.
1.2. intézkedés: Energetikai szerkezetváltás a klímavédelem és stabil energiagazdálkodás megteremtése az energiainport függőség csökkentése érdekében	HMITP 2	TOP 3.2	A megye területén közcélú kiskapacitású erőművek létesítésével, egy-egy helyi intézmény energiával történő ellátásával biztosítani lehet ezen épületek saját villamos energia igényének kielégítését. A helyi megújuló energiaforrásokra alapozva (napenergia, szélenergia, biomassza erőmű, geotermikus erőmű) olyan kiserőművek létrehozásának támogatása a cél, amelyek segítségével az adott település önkormányzati intézményeinek energiaigényét biztosítani lehetséges. A biomassza alapú fejlesztések eredményeképpen helyi termelési folyamatok indulhatnak be és így közvetetten új munkahelyek jöhetnek létre. Az intézkedés közvetetten hozzájárul a magasabb színvonalú és fenntartható önkormányzati intézményrendszer kialakításához. A 2010/31/EU irányelv az épületek energiahatékonyságáról, valamint a vonatkozó Épületenergetikai Direktíva (EPBD) célja az épületek részeinek és önálló rendeltetési egységeinek energiahatékonysági előmozdítása. Az irányelvekben megfogalmazott célszámok elérése alapvető feltétele a közintézmények épületenergetikai korszerűsítése, energiahatékonyságának javítása. Az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések nagyban hozzájárulnak az intézmények energiaköltségének csökkentéséhez, a klímavédelmi célok teljesítéséhez, jelentős költségtakarékosságot eredményezve.
1.3. intézkedés: Élelmiszeripar kapacitás- és minőségfejlesztése	-	-	

**2.Prioritás: Helyi adottságokra épülő,
fenntartható turizmusfejlesztés**

**2.1. Intézkedés: Versenyképes turisztikai
kínálat megteremtése**

HMITP 1 *TOP 1.2*
HMITP 3 *TOP 5.1*

A TOP turisztikai intézkedése támogatja az innovatív projektek megvalósulását, melyek célja a látogatók tartózkodási idejének növelése, a vendégéjszakák számának emelkedése. A foglalkoztatási paktum keretében lehetőség nyílik a humán erőforrás fejlesztésére, a munkaerő foglalkoztathatósága javul a képzettségük, készségeik fejlesztésével, javulhat a turisztikai vállalkozások működési környezete. Az intézkedés során létrejövő fejlesztések munkahelyteremtést generálnak. Ez segítheti a TOP 1.4 intézkedés kapacitásbővítési eredménye képpen munkaerő-piacra visszatérő nők elhelyezkedési lehetőségeit.

**2.2. Intézkedés: Húzó turisztikai ágazatok
minőség és kapacitásfejlesztése**

HMITP 1 *TOP 1.2*

A Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) dokumentumban meghatározott tématerületek közül elsősorban a kulturális és természeti örökségeink, tematikus újtjaink, rendezvényeink és kerékpárújtjaink fejlesztését támogatja a TOP 1.2 intézkedése. A cél a komplex élményszerzés biztosítása, a már meglévő kínálat kiszélesítése, a helyi gazdaság élénkítése és a szezonális ingadozások csökkentése, összhangban a TOP azon igényeivel, melyek elsősorban térségi jelentőségűek és a valós piaci szükségleteknek megfelelő, turisztikai vonzerőt képező, kulturális, épített, természeti örökségek turisztikai hasznosítására fókuszálnak. A tartózkodási idő emelkedése pozitív hatással lehet a helyi termékek iránti keresletre, ami segítheti a TOP 1.1 intézkedés során megvalósuló fejlesztések eredményességét.

**3.Prioritás: Versenyképes agrárium, helyi
termék központú vidékfejlesztés**

**3.1. intézkedés: A klímaváltozáshoz
alkalmazkodó, versenyképes
agrárszerkezet létrehozása**

-

3.2. intézkedés: A helyi termékek versenyképességének növelése termékpálya modellek kialakításával	<i>HMITP 1</i>	<i>TOP 1.1</i>	A Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020) a rövid ellátási láncok (REL) és a helyi termékek előállítását fogalmazta meg a helyi termékek versenyképesebbé tételének eszközeként. A TOP 1.1 intézkedése lehetőséget biztosít a vidéki gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatására a Vidékfejlesztési Program (VP) intézkedéseivel összhangban. A helyi piacszervezéshez, helyi termék-előállításához, mezőgazdasági termékek térségi piacra jutását elősegítő, termelést követő műveletekhez, kezeléshez (ún. „post harvest manipuláció” jellegű: pl. tárolás, hűtés, válogatás, mosás, csomagolás kapcsolódó) közösségi, önkormányzati többségi tulajdonú agrárlogisztikai infrastruktúra kialakítása, szolgáltatásként történő biztosítása valósulhat meg valamennyi településen. Mindez a helyi mezőgazdasági termékek helyi piacokra való hatékony eljuttatását, a helyi termékek értékesítési csatornáinak infrastrukturális támogatását célozza.
---	----------------	----------------	--

4.Prioritás: Értéktudatos és befogadó társadalom megteremtése

4.1. intézkedés: A munkaerőpiacra történő visszatérés elősegítése	<i>HMITP 1</i> <i>HMITP3</i>	<i>TOP 1.4</i> <i>TOP 5.1</i>	Az aktív korú lakosság munkaerőpiacon való sikeres fellépését több eszközzel lehet segíteni. Ennek egyik eszköze lehet a családbarát munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése egyrészt a megyében 0-3 éves korú gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek számának növelésével, másrészt a már meglévő intézmények korszerűsítésével, bővítésével eredményezhető. A kisgyermekes nők munkába történő visszatérését új bölcsődék és családi napközik létrehozásával, óvodai szolgáltatások helyben, vagy lakóhely közelében történő biztosítása a közszolgáltatások fejlesztésével, a meglévő férőhelyek bővítésével segíthetjük, melyhez a TOP 1.4 intézkedése biztosít forrást. A TOP 5.1 keretén belül pedig lehetőség nyílik az új gyermekellátási kapacitások humán erőforrás szükségleteinek támogatására (átmeneti foglalkoztatási támogatás). Az újonnan létrejövő férőhelyek során felszabaduló női munkaerő teremtheti meg részben a TOP 1.1 és TOP 1.2 intézkedések során létrejövő munkaerőigény biztosítását.
4.2. intézkedés: Egészséges társadalom kialakítása	<i>HMITP 2</i>	<i>TOP 4.1</i> <i>TOP 4.2</i>	A gazdaság versenyképességének egyik feltétele, hogy a gazdasági igényeknek megfelelő munkavállalási képességgel rendelkező munkaerő álljon rendelkezésre, amely magában foglalja a munkaerő megfelelő egészségi állapotát is. A megyei területfejlesztési programban megfogalmazottak szerint az egészséges társadalom létrejöttének az alapja az egészségügyi alapellátó rendszer infrastrukturális fejlesztése, az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítése, illetve a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklése. A megyénkre is jellemző öregedő korstruktúra miatt egyre nagyobb az igény a szociális szolgáltatások igénybevételére, így a megye területfejlesztési programja kiemelten kezeli az idősek életét támogató ellátások és szolgáltatások bővítését, minőségének javítását. A vonatkozó TOP intézkedések az egészségügyi alapellátás, valamint a szociális alapszolgáltatások fejlesztését támogatja.
4.3. intézkedés: A társadalmi befogadás erősítése a foglalkoztathatóvá válás elősegítésével	<i>HMITP 3</i>	<i>TOP 5.1</i> <i>TOP 5.3</i>	Az intézkedés legfontosabb célja a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatásának ösztönzése (szak- és felnőttképzési programok által), a munkaerő-piaci hátrányok újratemelésének megfékezése, az önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása és fejlesztése. Cél továbbá a képzett fiatalok elvándorlásának megakadályozására komplex helyi programok segítségével (ösztöndíj, munkahely, a letelepedés elősegítése). Az érintett TOP intézkedések a foglalkoztatási paktum eszközrendszerével a munkavállalók képzését és mentális felkészítését, a helyi közösségi programok megvalósításán belül pedig ösztöndíjrendszer(ek) létrehozását támogatja.

4.4. intézkedés: A sport, a mozgás, mint az egészséges élet nélkülözhetetlen alappillére

-

4.5. intézkedés: Korszerű gyakorlati tudás biztosítása, valamint a kultúra szerepének növelése a térségi identitás erősítésében

HMITP 2

TOP 3.2

A köznevelési stratégia minden gyermek optimális fejlődését biztosítani képes, minőségi (hatékony és befogadó köznevelési rendszer), fenntartható és költséghatékony köznevelés kialakítását irányozza elő. A TOP vonatkozó intézkedése az alap- és középfokú fokú intézmények energiahatékony-ság-növelő és a megújulóenergia-felhasználást támogató projektjei valósulhatnak meg.

5.Prioritás: Város-vidék kapcsolatok környezettudatos fejlesztése

5.1. intézkedés: Az elérhetőség feltételeinek javítása

HMITP 1

TOP 1.1

HMITP 2

TOP 1.3

TOP 3.1

A megye versenyképességének növelése, valamint a fennálló területi különbségek kiegyenlítése érdekében elengedhetetlen, hogy megfelelő minőségű, mennyiségű, valamint a területi sajátosságokat figyelembe vevő és kiszolgáló közlekedési rendszer jöjjön létre. A társadalmi és gazdasági célok megvalósulása érdekében a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, az elérhetőségek javítása, az úthálózat minőségének javítása kiemelt hangsúlyt kapott a megye területfejlesztési programjában. A 4 és 5 számjegyű utak korszerűsítése, a fontosabb gazdasági gócpontok, munkaerő-piaci vonzásközpontok elérhetőségének javítása, az ipari területekhez vezető alap-infrastruktúra fejlesztések megvalósítása, a települések kapcsolatrendszerének kiépítése, illetve a vállalkozások megtelepedésének szempontjából is prioritásként kezelendő feladat a megyében. Mivel a napi mobilitási, illetve ingázási igények kielégítését fenntartható közösségi közlekedési megoldások alkalmazásával célszerű megvalósítani, így a megyei területfejlesztési programban is kiemelt célként fogalmazódott meg egyrészt a közösségi közlekedés fejlesztése, környezetbarát technológiák és tömegközlekedési eszközök alkalmazása, az utazási körülmények, valamint a járási-, települési kapcsolatok javítása, másrészt a kerékpáros közlekedési mód közösségi közlekedésbe történő integrálása, a kerékpárutak összefüggő rendszerének létrehozása. A megfogalmazott és megvalósítani kívánt céljaink hosszú távon járulnak hozzá a fenntartható városi mobilitás kialakításához, a munkaerő mobilitásának javításához, illetve mindezekon keresztül a CO₂ csökkentést előmozdító alkalmazkodási folyamat támogatásához egyaránt. Az elérhetőség feltételeinek javítása pozitív hatással lehet a TOP 1.1 intézkedés keretében megvalósuló beruházásokra, mind a munkaerő, mind az alapanyag és áruszállítás gyorsabb, biztonságosabb mobilizációjával. A TOP 1.2 intézkedés fejlesztései könnyebben és kényelmesebben elérhetővé válnak a célközönség számára.

5.2. intézkedés: Stratégiai erőforrások megóvása, természet- és környezetvédelem	<i>HMITP 2</i>	<i>TOP 2.1</i>	<p>A települési életfeltételek javítása, valamint környezetileg fenntartható vonzó települési környezet kialakítása érdekében a megyei területfejlesztési programban is megfogalmazódott az igény a lakosság túlnyomó hányadát érintő környezeti terhelések, a klimatikus szélsőségek és a környezet állapotának egészét döntően meghatározó problémák megelőzésére és megoldására. Mivel Heves megyében viszonylag magas az ár-és belvízi veszélyeztetésnek kitett települések száma, a települési belvíz és csapadékvíz elvezetések, árvízvédelmet szolgáló beruházások megvalósítása, a környezeti katasztrófák megelőzése kiemelt prioritást élvez. A cél a lakosság megtartása, illetve a vállalkozásbarát településfejlesztéshez kapcsolódva a helyi környezetvédelmi infrastruktúra kiépítése, fejlesztése a települési környezeti minőség megőrzése, javítása érdekében. Nagyon fontos a fenntartható fejlődés igénye a hulladékgazdálkodás területén is. A környezeti szempontokhoz igazodóan a beavatkozás keretében kiemelt hangsúlyt kell fektetni az alulhasznosított, vagy használaton kívüli területek újbóli településszerkezetbe illesztésére és e területek funkcióváltásának elősegítésére környezetvédelmi szempontok figyelembe vételével. A TOP 2.1 intézkedése forrást biztosít a belterületi csapadékvíz elvezető rendszerek rekonstrukciójához, egyes hulladékgazdálkodási célú projektekhez (pl. felhagyott hulladéklerakók rekultivációja), városok barnamezős területeinek megújításához, illetve környezettudatosságot célzó akciók végrehajtásához.</p>
5.3. intézkedés: Fenntartható település- és térszerkezet	<i>HMITP 2</i> <i>HMITP 3</i>	<i>TOP 2.1</i> <i>TOP 4.3</i> <i>TOP 5.2</i> <i>TOP 5.3</i>	<p>Az intézkedés egyik célja a lakosság, a látogatók és a vállalkozások számára vonzó, ugyanakkor környezetileg fenntartható települési arculat kialakítása. A társadalmilag leromlott területek esetében kiemelten fontos az érintett településrész fizikai megújításán túl az ott élő lakosság szociális kohéziójának erősítése is. A környezeti- és gazdasági fenntarthatóságot jelentősen segíti az önkormányzati intézmények felújítása, energetikai korszerűsítése. A hosszú távú, társadalmi fenntarthatóság érdekében szükséges a közösségi terek megújítása, illetve a helyi identitás erősítése, illetve a közbiztonság javítása. Az érintett TOP intézkedések a városi jogállású települések vállalkozások és befektetők számára vonzó, környezeti szempontból fenntartható, család- és klímabarát városszerkezet kialakítását célzó projektjeit, továbbá a leromlott városi területek rehabilitációját támogatja. Forrás biztosítható továbbá a helyi közösséget és identitást erősítő akciók, helyi partnerségi együttműködések szervezése, erősítése irányuló projektek, valamint bűnmegelőzést, közlekedésbiztonság és közbiztonság javítását segítő intézkedések végrehajtására. A vonzó településkép, illetve a vállalkozásbarát településszerkezet segíthet a vállalkozások letelepedésében, így segítheti a TOP 1.1 intézkedésből megvalósuló iparterület fejlesztések kihasználtságát.</p>
5.4. intézkedés: Infokommunikációs fejlesztések	-		

5.2.4. Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódása Eger Megyei Jogú Város és a szomszédos megyék Integrált Területi Programjaihoz

A megyei jogú városok ITP-je a TOP 6 prioritás keretében lényegében azonos tematika szerint épül fel, mint a megyei önkormányzatok ITP-je. Kapcsolata a megyei ITP-ével alapvetően a város közigazgatási határán átnyúló fejlesztések esetében van. Eger Megyei Jogú Város ITP-ében foglaltak alapján a megyeszékhely térségében megvalósítani kívánt üzleti infrastruktúra, valamint a turisztikai fejlesztési elképzelések támogatásának megalapozásánál szükséges a kapcsolatok vizsgálata. Várhatóan szoros együttműködésre lesz szükség a foglalkoztatási paktum létrehozása és működtetése során, hiszen a munkaerő-piaci folyamatok nem határolhatók le a megyei jogú város közigazgatási határánál.

A szomszédos megyék ITP-jeinek végrehajtása kapcsán elsősorban a közlekedési infrastruktúrát érintő beruházások (4-5 számjegyű utak, kerékpárutak), a turisztikai fejlesztések (Mátra – Nógrád megye, Eger környéke – Borsod-Abaúj-Zemplén megye; Tisza-tó – Jász-Nagykun-Szolnok megye), továbbá az üzleti infrastruktúra fejlesztést szolgáló beruházások (például a jászági iparterület fejlesztések) jelenthetnek kapcsolódási pontokat.

5.2.5. Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) kapcsolódása egyéb, országos és megyei programokhoz

Magyar Falu Program

A Magyar Falu Program egy olyan lehetőség, amellyel az 5000 fő alatti települések – és általuk a megye kistépeléseiben élő lakosság, családok - élhetnek. A program célja a kis lélekszámú településeken élők életminőségének javítása infrastrukturális fejlesztések és szolgáltatási portfóliók bővítése révén. Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) a csapadékvíz-elvezető rendszerek felújításával, kiépítésével, bölcsődei férőhelyek bővítésével támogatja a Magyar Falu Program célkitűzéseit. A programnak is köszönhetően Heves megye települései látványosan fejlődhetnek a közeljövőben. Az 5000 fő alatti települések részére a csapadékvíz-elvezető rendszerek kialakítása és rekonstrukciója céljából 1 milliárd Ft összegű forrás került meghirdetésre.

Heves Megye Családvédelmi Akcióterve

A Heves Megyei Közgyűlés összhangban a Kormány Családvédelmi Akciótervben megfogalmazott célkitűzéseivel, a 17/2019. (IV. 26.) közgyűlési határozatával elfogadta a Heves Megyei Családvédelmi Akciótervet. A megye számára 4126 millió forint hazai többletforrás került biztosításra a célok elérése érdekében. A Közgyűlés – egyetértve Magyarország Kormányának meggyőződésével és az Országgyűlés támogató döntéseivel – szükségesnek ítélte, hogy a Heves Megyei Önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel elősegítse a megyét jellemző demográfiai helyzet és folyamatok kedvező irányba fordítását, valamint azt, hogy Heves megyében érdemes legyen családalapításban, gyermekvállalásban gondolkodniuk az embereknek. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 27. §-a szerint a megyei önkormányzat területi önkormányzatként területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A terület-, és vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatkörhöz kapcsolódóan kiemelkedően fontos a Heves megyei családok élethelyzetét könnyíteni hivatott **Heves Megyei Családvédelmi Akcióterv** végrehajtása. Az akcióterv több pontból áll, melyek közül elsősorban a kisgyermek napközbeni ellátását támogató bölcsődei férőhely bővítés kapcsolódik Heves Megye Integrált Területi Programjához.

„Felzárkózás-politikai együttműködési program megvalósítása Heves megyében”

A Heves Megyei Önkormányzat az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló „Megyei szintű felzárkózás-politikai együttműködések támogatása a helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódóan” című konstrukcióhoz EFOP-1.6.3-17-2017-00019 kódszámon „Felzárkózás-politikai együttműködési program megvalósítása Heves megyében” elnevezéssel pályázatot nyújtott be, mely pozitív támogatói döntést nyert. A felzárkózás-politikai együttműködési projekt célcsoportjai: a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők. A program alapvető célja megyei szintű koordinációs és konzultációs rendszer kialakítása annak érdekében, hogy a felzárkózás-politikai együttműködések ne csak országosan és helyi, esetlegesen járási-, hanem a közigazgatás következő szintjén, a megyei szinten is kialakuljanak, rendszeressé váljanak, és esélyteremtő módon hassanak vissza az egyes települések lakosságának életére, növelve a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A program kimeneteként létrehozásra kerül az ún. Szolgáltatási Út Térkép, melynek célja a megyében meglévő szolgáltatások lakossághoz való elérésének vizsgálata, különös tekintettel a helyi szinten hiányzó szolgáltatásokra. Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) segíthet a területfejlesztési célokon túl a felzárkózáspolitikai szempontjából is fontos intézményi fejlesztések és együttműködések támogatásában.

6. Az ITP forrásallokációja

A 1702/2014 (XII.3.) Korm.határozat értelmében a Heves Megyei Önkormányzat 41,69 md Ft összegű forrás tervezésére kapott lehetőséget. A forrásfelhasználás megalapozottságának érdekében 2013 októberében a megye teljes területére és lehetséges kedvezményezettjeire kiterjedő projektgyűjtést végzett a Heves Megyei Önkormányzat. Ez képezte az alapját a Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) 1.0 tervdokumentumnak, melyet 2014. szeptember 26-án fogadott el a Heves Megyei Közgyűlés indikatív jelleggel.

A Kormány 1562/2015. (VIII.12.) Korm. határozatával jóváhagyta a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósuló integrált területi programokat, köztük Heves Megye Integrált Területi Programját.

Az Európai Bizottság 2019-ben a tagállamokkal együttműködésben, valamennyi tagállamban felülvizsgálta az operatív programok teljesítését az adott programokban meghatározott eredményességmérési célok alapján. Az eredményességi felülvizsgálat során prioritások szintjén megvizsgálták a programok rész céljainak teljesítését, a tagállamok által 2019-ben benyújtott éves végrehajtási jelentésben bemutatott információk alapján.

Az eredményességmérési felülvizsgálat eredménye képpen szükségessé vált a 6% mértékű forráscsökkentés a TOP 2., 3., 4. valamint 5. prioritáson az indikátorcélok nem teljesítése miatt, egyúttal ezen forrásokkal megemelésre került a TOP 1., indikátorcélokat jól teljesítő prioritás keretösszege az alábbiak szerint:

- A nem teljesülő TOP 2., 3. és 4. ERFA prioritások eredményességmérési tartaléka a TOP 1. prioritásra, azon belül a TOP-1.1 „Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése”, TOP-1.2 „Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” és a TOP-1.3 „A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés” című intézkedésekre került egyenlő részben allokálásra;
- A nem teljesülő TOP 5. ESZA prioritás eredményességmérési tartaléka a TOP 1. prioritás 1.4 „A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” című intézkedésére kerül allokálásra, azzal, hogy az átcsoportosítás 70%-ban új bölcsődei férőhelyek létesítésére, míg 30%-ban meglévő bölcsődei férőhelyek fejlesztésére irányul.

A 6%-os EK tartalék átcsoportosítását követően módosuló megyei forráskeret intézkedésenként:

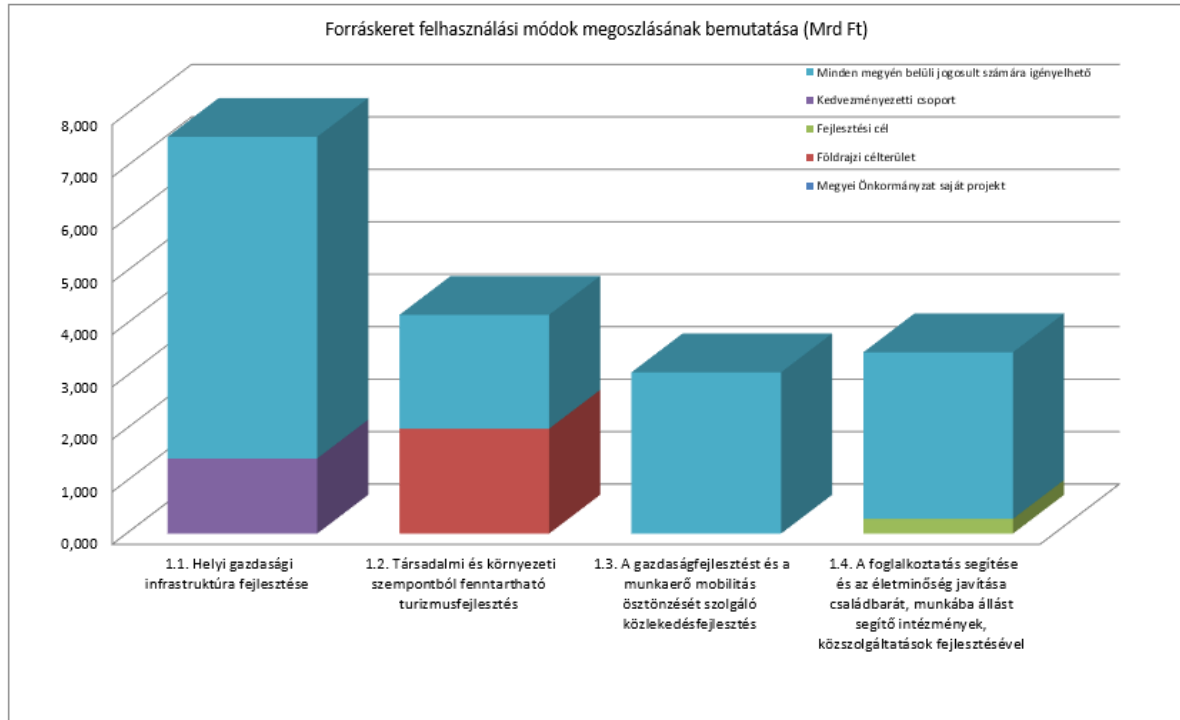
a TOP prioritásai és intézkedései	forrásallokáció (mrd Ft)
1. prioritástengely: Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	18,263
1.1. – Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	7,563
1.2. – Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	4,170
1.3. – A gazdaságfejlesztés és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	3,074
1.4. – A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	3,456
2. prioritástengely: Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	6,931
2.1. – Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	6,931
3. prioritástengely: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	9,438
3.1. – Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	4,417
3.2. – Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	5,021
4. prioritástengely: A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	2,661
4.1. – Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,673
4.2. – A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,851
4.3. – Leromlott városi területek rehabilitációja	1,137
5. prioritástengely: Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés és foglalkoztatás-ösztönzés	4,400
5.1. – Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	3,251
5.2. – A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,423
5.3. – Helyi közösségi programok megvalósítása	0,726

A Heves Megye Integrált Területi Programja (2014-2020) forrásallokációja

6.1. Az egyes intézkedéseknél alkalmazandó forrás-felhasználási módok bemutatása

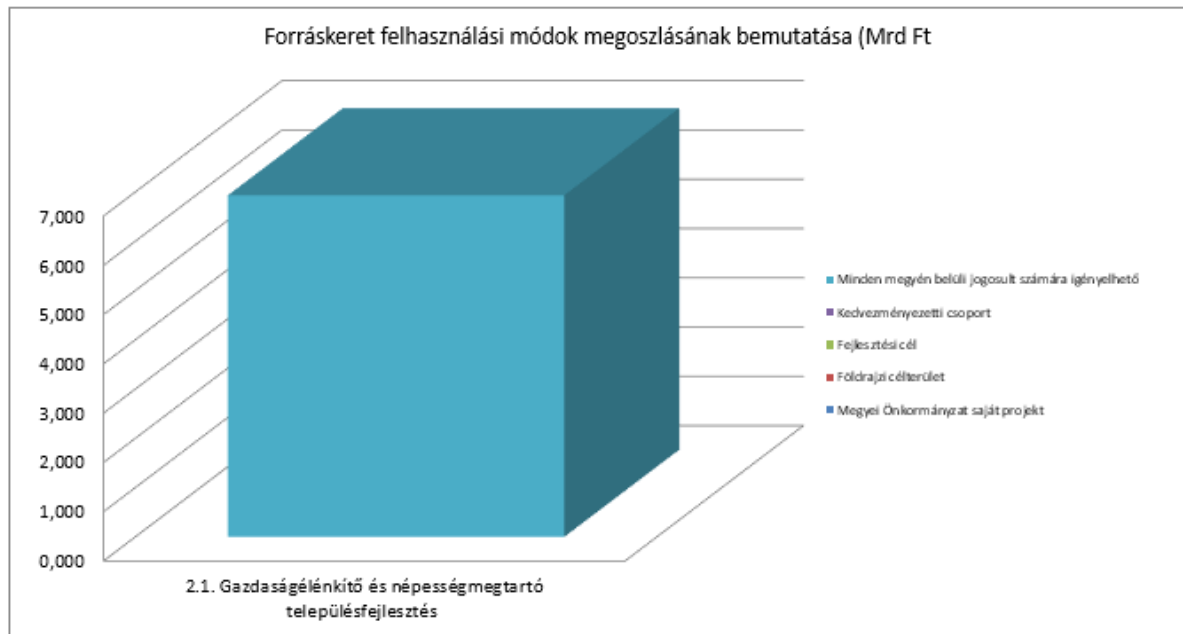
A forrás felhasználási módok intézkedésenkénti alkalmazása és annak indoklása az alábbiakban kerül bemutatásra.

TOP 1 prioritástengely

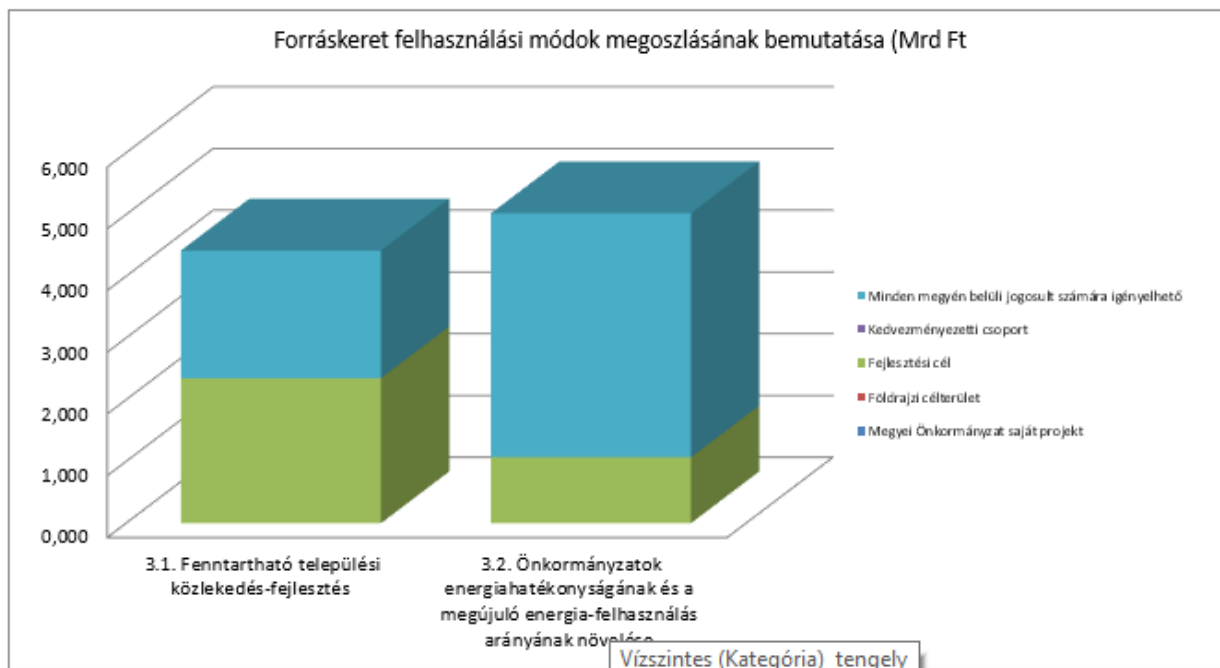
- a TOP 1.1 intézkedés esetében a megye kedvezményezett járásainak (komplex programmal fejlesztendő, fejlesztendő és kedvezményezett járások) további fejlesztése kiemelt célként fogalmazódik meg ezzel segítve a megye gazdasági szempontból elmaradott térségeinek célirányos fejlesztését. (Kedvezményezett járások számára 1,432 mFt forrásallokáció indokolt), további fejlesztéseket és gazdasági növekedést indukálva, a Szabad Vállalkozási Zónák – melyek egy része egyben kedvezményezett járásnak minősül – pedig további kedvezményekkel erősíthetik a megye gazdaságfejlesztését.
- A TOP 1.2 intézkedés támogatási tematikája a megye jelentős turisztikai forgalommal és önálló turisztikai vonzerővel bíró desztinációkban teszi lehetővé leginkább a fejlesztéseket. Az intézkedés esetében 2.000 mFt kerül elkülönítésre a kiemelt üdülőkörzetek részére.
- TOP 1.3 intézkedés esetében a megye egész területén indokolt a fejlesztések végrehajtása, ezért ezen forrásfelhasználás tekintetében kiemelés nem indokolt.
- TOP 1.4 intézkedés esetében a megye egész területéről érkeztek be fejlesztési igények, de az intézkedés esetében 281 mFt került elkülönítésre a fejlesztési célterület - (új bölcsődei férőhelyek kialakítása érdekében). Továbbá a Családvédelmi Akciótervhez kapcsolódóan lehetőség volt a TOP-1.4.1-19 felhívás keretén belül 4 126 millió forint többletforrás felhasználására.

TOP 2 prioritástengely

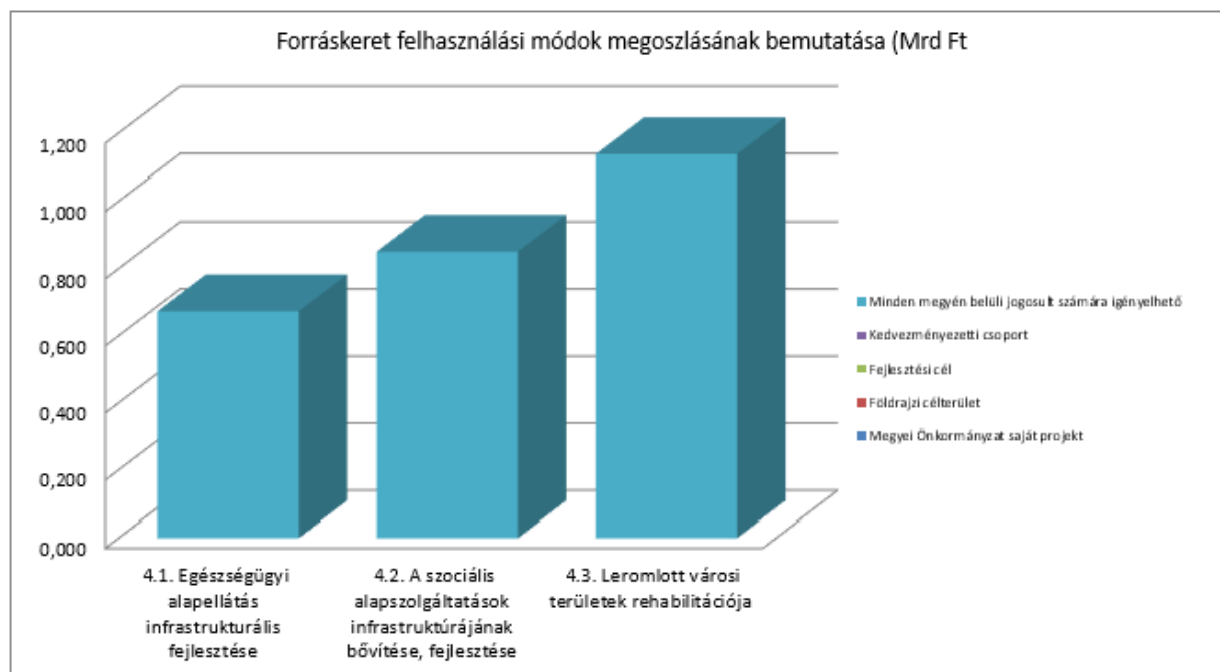
- A TOP 2 gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés prioritástengely esetében a nemzeti vállalatokkal összhangban a rendelkezésre álló forráskeret közvetlenül hozzájárul a népesség megtartó és foglalkoztatás bővítő gazdaságfejlesztés eléréséhez, melyhez a városfejlesztést elősegítő alintézkedések nyújtanak megfelelő eszközt, szinergikus hatást kifejtve a TOP 1.1 és 1.2 intézkedései során megvalósuló projექtekkel. A TOP 2 prioritás egyetlen intézkedésén belül három alintézkedés lesz támogatható (Barnamezős területek rehabilitációja, Zöld város kialakítása, Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések). A városrehabilitációs keretet a Barnamezős területek rehabilitációja illetve a Zöld város kialakítása alintézkedés keretében kívánjuk felhasználni. A városrehabilitációs alintézkedések a megye 10 városára koncentrálnak, míg a Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések (belterületi csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése) elsősorban a villámárvizekkel veszélyeztetett településeken kell, hogy segítséget nyújtsanak.
- Csapadékvíz-elvezető rendszerek kialakítása és rekonstrukciója céljából 1 milliárd Ft összegű forrás került meghirdetésre (TOP-2.1.3-16), amely földrajzi célterületként, a Magyar Falu Programhoz kapcsolódóan az 5000 fő alatti települések részére használható fel.

TOP 3 prioritástengely

- A TOP 3.1 intézkedés esetében a kerékpárút fejlesztésekre fordítandó ezen intézkedés forráskeretének min. 2.350 mFt nagyságú forrása, így biztosítva a kistelepülések lakosságának hivatásforgalmi célú mozgását, hozzájárulva ezzel a foglalkoztatás további növeléséhez
- A TOP 3.2 intézkedés forráskeretének csaknem 1.068 mFt nagyságú forrása, a komplex – építészeti és gépészeti beavatkozásokat együttesen alkalmazó – energetikai beruházások megvalósítását szolgálja, ezzel is hozzájárulva a vállalt CO₂ kibocsájtás csökkenéséhez.

TOP 4 prioritástengely

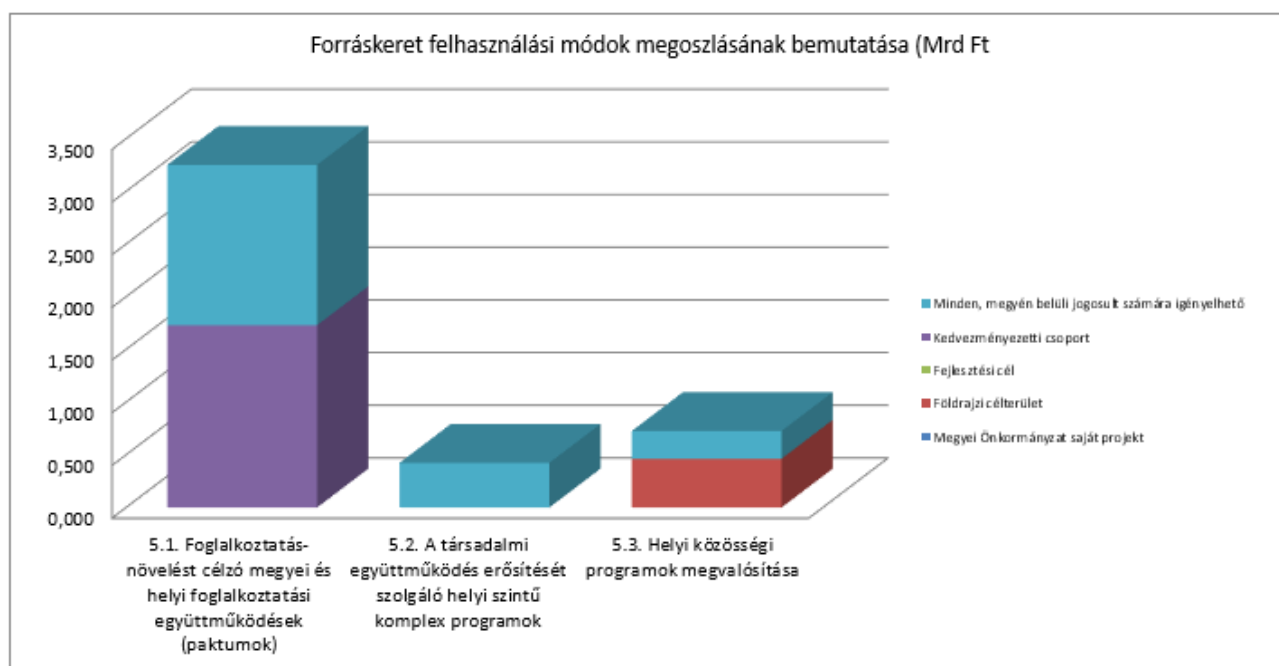

- A TOP 4.1 intézkedés esetében a megye egészségi állapotának javítását egyfelől infrastrukturális fejlesztések megvalósításával, másrészt hatékony szemléletformáló, egészségmegőrzést elősegítő akciókkal lehet elérni. Az

egészségügyi alapellátás javítása kiterjed a megye településein található valamennyi alapellátási forma feltételeinek fejlesztésére.

- A TOP 4.2 intézkedés esetében a megye valamennyi településéről beérkező fejlesztési igények lehetővé teszik a szóba jöhető humán szolgáltatási intézmények (szociális alapszolgáltatások, gyermekjóléti alapszolgáltatások) fejlesztését.
- A TOP 4.3 intézkedés esetében a megye minden járásában élnek leszakadással érintett, marginalizált társadalmi csoportok, így a forrásfelosztásban nem indokolt a kiemelés biztosítása. Az intézkedés infrastrukturális beavatkozásait a TOP 5.2-es beavatkozásai legalább fél évvel megelőzik.

TOP 5 prioritástengely

- A TOP 5.1 intézkedés esetében a megyei fejlesztési paktum létrehozása és működtetése, továbbá a foglalkoztatáshoz kapcsolódó ESZA típusú tevékenységek megyei felügyelete és koordinációja hatékonyságának biztosítása indokolja a megyei önkormányzat számára 1.730 mFt nagyságú forrás biztosítását. A megyei önkormányzat a megyei paktum esetében a szakmai kritériumrendszer alapján kizárólagos főkedvezményezett lehet, illetve azon térségekben ahol nem jön létre helyi paktum a megyei paktumnak kell ellátni az adott térség helyi paktum feladatait. A megye sajátosságaiból adódóan területileg jelentősen elkülönülnek a jelentősebb munkáltatók, illetve a paktumba bevonandó célcsoportok, melynek kezelése leginkább megyei paktum keretében lehetséges. A helyi paktumoknak elsősorban a kedvezményezett járásokban kell megvalósulniuk, segítő felzárkózásukat a megye középső, gazdasági tengelyéhez.
- A TOP 5.3. intézkedés esetében a társadalmi kohézió erősítését, valamint társadalmi esélyegyenlőség megteremtését szolgáló helyi fejlesztések támogatása a társadalmi felzárkóztatási politika fontos eszközeként indokolja a 0,463 mrdFt nagyságú forrás felhasználását, a kedvezményezett járásokra (komplex programmal fejlesztendő, fejlesztendő és kedvezményezett járások) és kedvezményezett településekre (fejlesztendő, kedvezményezett és átmenetileg kedvezményezett) allokálva. Az intézkedésen belül az 5.3.1. konstrukcióból esetlegesen visszahulló forrásokat térségi identitást és társadalmi kohéziót szolgáló programokra kell fordítani a megyei önkormányzat szerepvállalásával (TOP-5.3.2).

7. Az ITP indikátorvállalásai

A Kormányrendelet szerint a Nemzeti Fejlesztéspolitikai Kormánybizottság a megyei ITP-ék jóváhagyásakor dönt az adott megyére eső indikátorokról is. A megyei önkormányzat – mint az ITP végrehajtásáért felelős szervezet – feladata és kötelessége az így jóváhagyott indikátor teljesítése, illetve teljesülésének elősegítése.

A Heves Megyei Önkormányzat az egyes intézkedésekre tervezett forrásnagyságok arányában vállalja a kulcsindikátorokat, az egyéb indikátorok szempontjából vállalásokat nem tesz.

TOP prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegysége	TOP Célértéke (2018)	Forrásarányos célérték (2018)	A megye által vállalt célérték (2018)	TOP Célértéke (2023)	Forrásarányos célérték (2023)	A megye által vállalt célérték (2023)
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	275	17,22	17,22	1 410	87,06	87,06
	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	68	3,55	3,55	349	18,08	18,08
	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	2500	129	129	12 561	593	593,00
2. Vállalkozásbarát, népességmentartó településfejlesztés	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m2	279000	13919,33	13919,33	1 311 300	65 421,24	65421,24
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	240	14,99	14,99	665	41,51	41,51
	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	tonna CO ₂ egyenérték	13106	442,00	442,00	103 741	4 407,51	4407,51
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvos, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	185	7	7	897	29	29,00
	Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	232	13	13	1 125	61	61
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	fő	7736	448	448	37 522	2 172	2172,00
	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	fő	26600	1388	1388	129 010	6 551	6551,00

Heves Megyei Integrált Területi Program (2014-2020) indikátorvállalásai

8. Az ITP ütemezése

Heves megye társadalmi-gazdasági jellemzői és fejlettsége alapján a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban tervezett ütemezéshez képest egy gyorsabb és feszebb forráslekötésben érdekelt a megvalósuló fejlesztések érdemi hatásainak mielőbbi kibontakoztatása érdekében

Prioritás	Intézkedések	Minden adat automatikusan megjelenik az 1. munkalapról intézkedésre eső összeg	2015				2016				2017				2018				2019				Összes forrás
			1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	7,563						0,4	3,438			3,72488											7,563
	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	4,170						2,5					1,66988										4,170
	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	3,074							1,334			1,73988											3,074
	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	3,456							0,35	1,2			1,90586										3,456
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	6,931						4			2,93062											6,931	
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	4,417						2,67	1,74706													4,417	
	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	5,021						0,5	2,3			2,22054										5,021	
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	0,673							0,63004		0,043											0,673	
	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	0,851							0,4457		0,405											0,851	
	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	1,137								1,11		0,0274										1,137	
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	3,251						0,8	1								1,45146					3,251	
	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,423						0,396			0,027											0,423	
	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	0,726										0,72568										0,726	
		41,692	0	0	0	0	0,000	0,000	14,026	10,795	5,146	6,384	3,890	0,000	0,000	0,000	0,000	1,451	0,000	0,000	0,000	0,000	41,692